

Īsziņas

Atklās renovētās telpas

Atgādinām, ka 7. augustā gan Gulbenē, gan Balvos atklās slimnīcu apvienības renovētās telpas. Abās slimnīcās paredzēta nodaļu apskate, kā arī fotografēšanās piemiņai un vēsturei. Pēc tam lūgtie viesi dosies uz Vecgulbenes muižu, kur notiks svētku pasākums.

Lielie pasākumi – bez negadījumiem

Mūzikas festivāls "Osvalds" un Viļakas svētki pagājuši mierīgi, bez nozīmīgiem starpgadījumiem. Vienīgais ceļu satiksmes negadījums ar ceļu satiksmes negadījumā bojā gājušo reģistrēts uz ceļa Balvi- Viļaka- Krievijas robeža 3. augusta vēlā vakarā, kad 1959. gadā dzimusi sieviete, vadot automašīnu, uzbrauca velosipēdistam, 1940. gadā dzimušam vīrietim, kurš notikuma vietā nomira. Uzsākts kriminālprocess. Policija noskaidro apstākļus. Zināms, ka autobraucēja nav bijusi alkohola reibumā, bet alkohola esamību vai neesamību bojā gājušā organismā noteiks ekspertīze.

Lauku labumu tirdziņš Balvos

10. augustā no pulksten 9 līdz 14 Balvu Kultūras un atpūtas centra laukumā notiks kārtējais lauku labumu tirdziņš. Jāpiebilst, ka lauku labumu tirdziņš būs pieejams 17. augustā Balvu svētku ietvaros pilsētas parkā.

Aicina uz skriešanas sacensībām

11. augustā pulksten 12.00 notiks skriešanas sacensību "Balkanu apli" trešā kārtā. Dalījums vecuma grupās.

Sacentīsies pajūgu braukšanā

10. - 11. augustā Tilzā notiks Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas sacensības pajūgu braukšanā. 10. augustā pulksten 12 notiks šķēršļu pārvarešana, pulksten 14 maratons pajūgu braukšanā. Savukārt 11. augustā pulksten 10.30 sāksies konusu šķēršļu braukšanas sacensības. Pēc tam pirmo reizi Latvijā konusu šķēršļu braukšanā sacentīsies arī bērni.

Nākamajā adugumā

● **Ar Dievu sirdi**
Dodas svētceļojumā uz Aglonu

● **Iespēja startēt Kalifornijā**
Kopš bērnības sapņoja strādāt frizētavā

Foto - E. Gabranovs

Atkal atskan skolas zvans! Mazu meitenīti uz pleciem ar skolas zvānu rokās pa svinību zāli lepni nesa bijušais skolas absolvents Kārlis Vanags, kuram kopā ar māsu Madaru bija uzticēts vadīt arī svētku pasākumu. Jāpiebilst, ka svinībām reģistrējās pusotrs simts absolventu, kaut gan, kā lēš skolotāji, to bija daudz vairāk.

Vīksnas skolai - 100!

Sestdien Vīksnas pamatskolā pulcējās absolventi no visiem Latvijas novadiem un ārzemēm, lai atzīmētu skolas simts gadu jubileju. Stacijas pamatskolas direktore Ruta Bukša pirms pasākuma jautāta, kāds ir noskaņojums, atzina, ka pirmo reizi mūžā piedalās simts gadu svinībās.

Ruta Bukša atzina, ka sajūtas ir īpatnējas, jo viņa daļēji jūtas kā simboliska šīs skolas direktore. "Vīksnas pamatskolas filiāli vada Anita Žigalova," R. Bukša paskaidroja. Direktore nešaubās, ka lauku skolas liecina par apdzīvotu vietu esamību: "Kamēr ir skolas, tikmēr pagastos kūsās dzīvība, jo bez bērnu un jauniešu čalām attīstība nav iedomājama. Paldies Dievam, Vīksnā bērni joprojām ir! Skolā ar pirmsskolas grupu mācās pussimts skolēnu."

Izrādās, ka pedagoges Lilijs Baunes, kura ilgus gadus vadījusi Balvu rajona Tautas Izglītības nodaļu, kā arī mācījusi Vīksnas bērniem bioloģiju un ķīmiju, pirmā daba vieta no 1952. līdz 1959. gadam bijusi tieši Vīksnas skola. "Sajūtas ir jociņas, jo šobrīd jauno paaudzi gandrīz nepazīstu. Priecājos, ka tikšos ar sava pirmā izlaiduma skolēniem, kuri mani uz šejieni arī uzaicināja. Kad sāku strādāt Vīksnā, skolā mācījās 240 skolēni, un ļoti gribētos novēlēt, lai skolēnu skaits ik gadu

pieaug, nevis iet mazumā. Tad visiem būs jautrāk!," nešaubās L. Baune.

Ar patīkamām atmiņām savas skolas gaitas Vīksnā atcerējās arī Vīksnas pagasta pārvaldniece Gunta Raibekaze. Taujāta, vai blēņas arī darījusi, pagasta vadītāja atjokoja, ka bez tām neiztika: "Esmu ieradusies sveikt savu skolu ne tikai kā vadītāja, bet arī kā bijusi absolvente. Ienākot skolā, sajūtas ar katru gadu paliek sirsnīgākas, jo, šķiet, pēc skolas absolvēšanas jaunieši vēl neapzinās, kāds neatkārtojams un vienreizējs ceļa posms ir noiets. Skumji, ka klases audzinātāja jau aizsaulē. Runājot par blēņām, jāatzīst, ka klasē bijām tikai 8 meitenes. Mēdz teikt, ja ir zēni, tad meitenes paliek apdomīgākas. Visādi gāja." To, ka zēnu jautājums nav tik viennozīmīgs, zināja teikt Maruta Liepiņa (Bondare), kura jau vienpadsmit gadus dzīvo un strādā Anglijā. Viņa pastāstīja, ka savulaik ar zēniem pat kāvusies. "Nopietni runājot, par šo pasākumu un tikšanos ar klasesbiedriem, tostarp puīšiem, sapņoju ilgu laiku. Uz Latviju braucu tikai un vienīgi, lai apmeklētu savu dzimto skolu. Lai tā pastāv arī nākamajos simts gados!" viņa vēlēja.

Tagadējie skolas pedagogi bija lepnī par kuplo absolventu skaitu, kuri apmeklēja skolas simts gadu svinības. "Mēs iesim tālāk!" viņi solīja.

E. Gabranovs

Pilngadības svētki Šķilbēnu pagastā.

2. lpp.

"Osvalds" Baltinavā.

4. lpp.

Vārds žurnālistam

Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis kāri tver sev neērtu informāciju, lai ar savdabīgas argumentācijas palīdzību neilgā laika posmā jau trešo reizi to censtos atspēkot "Balvu Novada Ziņās". Sākotnēji priekšsēdētājs liek noprast, ka žurnālisti kaut ko it kā ir noskauduši. Tagad saviem izteikumiem pieplusojis arī to, ka žurnālists, kritizējot varasvīrus, uzvedas puiciski un pat tiecas pēc slavas! Īsti nevar saprast – tie ir joki vai nopietnas runas? Priekšsēdētājs nolēmis uzņemties amizantu lomu un atbildēt uz katru kritiku. Reizēm prātoju, kā viņš reaģētu, ja regulāri nonāktu mediju krustugunis, būdams pazīstams nacionāla līmeņa politiķis? Atbildētu arī uz katra interneta portāla lietotāja kritiskiem komentāriem?

Runājot par papildzīmes uzstādīšanu Balvos, Sporta ielā 1, mulsina fakts, ka neviens deputāts, tostarp pats priekšsēdētājs, sarunā ar mani 22.jūlijā neminēja, ka lēmums jau pieņemts, un par papildzīmes uzstādīšanu izteica dažādus viedokļus. Vēl vairāk - A.Kazinovskis tajā pašā dienā telefonsarunā skaidri un gaiši pateica, citēju: "Lēmums tiks pieņemts", piekodu, ka šos vārdus droši var publicēt avīzē. Savukārt tagad pašvaldības informatīvajā laikrakstā skaidro, ka deputāti lēmumu jau bija pieņēmuši agrāk - 11.jūlijā. No sākuma jātiek pašam skaidrībā, bet, ja problēmas sagādā komunikācija, starp žurnālistiem vainīgo meklēt nevajag. Jebkurā gadījumā fakts ir viens - raksta publicēšanas brīdī papildzīmes nebija. Iedzīvotāji vēlas redzēt pozitīvu, reālu, taustāmu rezultātu, bet domes vadība lēmumu solīja pieņemt jau pirms nepilniem četriem gadiem. Tas viss solījumu līmenī kaķim zem astes palika. Gods kam gods, bet papildzīme stāvlaukumā pēc nepilniem četriem gadiem (!) beidzot uzstādīta. Priecājos, ka autovadītājiem kaut nedaudz atvieglota dzīve, kā arī paldies deputātiem par balsojumu. Savukārt "Vadugunij" un balvenietei Ilzei Rakstiņai jāpateicas par varasvīru tirdišanu, lai galarezultātā panāktu pozitīvu iznākumu.

Nobeigumā nedaudz ar humoru un pavisam labsirdīgi. Novada domes priekšsēdētājs pret viņu un viņa kolēģiem vēro kritiku interpretē kā žurnālista tiekšanos pēc slavas. Vadoties pēc A.Kazinovska loģikas, izrādās, ka viņš, lai cik divaini tas neizklausītos, ir viena no žurnālistu lielajām iespējām ceļā uz slavas zenītu! Aicinu tomēr nepārvērtēt savu un kolēģu nozīmi. Vismaz nedariet to publiski un elementāras pieklājības pēc.

Artūrs Ločmelis

Zini un izmanto

Priede palīdz stiprināt veselību

Interesantā pieredzē par pirmoreiz pēc 20 gadiem no Sibīrijas priedes iegūtiem čiekuriem dalās laikraksta lasītājs no Rugāju novada. Viņš iesaka arī citiem pievērst uzmanību šim vērtīgajam kokam veselības stiprināšanas nolūkā.

Jānim pirms 20 gadiem priedes riekstus iedāvināja draugi no Sibīrijas. Tiem bija patīkama garša, un viņš nolēma pamēģināt izaudzēt kādu stādīņu. Uzdeva 10 sēklas, no kurām pēc divreizējas augu pārstādīšanas tagad Jāņa lauku sētā sakoplojusi viena priede. Liels bija saimnieka pārsteigums, ieraugot šovasar tajā aizmetušos sešus čiekurus. Tas nozīmē, ka pavasarī veiksmīgi notikusi apputēšanās. Literatūrā lasāms, ka čiekuriņi gatavībā nobriest divos gados, tāpēc atliek uzmanīt un gaidīt.

Sibīrijas ciedru priedes nosaukums jau pats liecina par tās saistību ar Sibīriju. Jau

senatnē cilvēki prata izmantot tās koksni, skuju, arī sēklas (riekstiņus). Priede izceļas ar ilgmūžību, jo piemērotos apstākļos var dzīvot līdz 500 gadiem, taču Latvijas klimatā koks ir uzņēmīgs pret priežu dzimumu vēzi. Mūsupusē pamestajās mājvietās var redzēt dažādus kokus, tostarp arī gobas un viksnas. Vajadzētu aizdomāties, kāpēc agrāk tik ļoti stādīja tieši šos kokus. Atbildi Jānis aicina meklēt dziednieku izdotajos žurnālos vai rakstos par veselības tēmu. Viņa paša atrastā atbilde ir apgalvojums par ķīniešu medicīnas principu, ka galvenais ir dzīvot tā, lai cilvēks vispār nenonāktu līdz saslimšanai.

Sibīrijas ciedru priedes skujās ir daudz C vitamīna un karotīna, tām ir antibakteriāla iedarbība, jaunie dzinumi satur ēteriskās eļļas, mikroelementus. Riekstiņi ir ļoti vērtīgs pārtikas produkts, tiem piemīt asini attīroša iedarbība. Ciedru priedes produktus lieto pie zarnu trakta slimībām, hipertensionas, aterosklerozei,

Foto - no personīgā arhīva

Izaudzēta Rugāju novadā. Sibīrijas ciedru priede un tās jaunais čiekurs.

reimatisma, arī pirts procedūrās, inhalācijām. Skuju novāriņums vai uzlējums ar spirtu palīdz atjaunot spēkus pēc smagas slimības, paaugstina organisma imunitāti, stiprina asinšvadus. Laikraksta lasītājs aicina visus, kuriem ir iespēja, stādīt ārstnieciskos kokus, arī Sibīrijas priedi.

M.Sprudzāne

Viļakas novadā

Aizvada radošās darbnīcas

26. jūlijā Šķilbēnu pagasta kultūras centrā "Rekova" norisinājās radošās darbnīcas bērniem "Mēs savam pagastam".

Meistardarbnīcu laikā bērni gatavoja visdažādākās lietas. Pirmajā darbnīcā viņi darināja svečturiņus, kur ar speciālām stikla krāsām katrs izveidoja savu unikālo sveču turētāju. Otrajā darbnīcā bērni ar interesi gatavoja saldus taureņus, kurus pēc tam varēja dāvat saviem mīļajiem radiem vai draugiem. Trešajā darbnīcā visi veidoja aitiņus no makaroniem, kurus pildīja speciālos aitiņu formas trafaretos (attēlā). Ceturtajā darbnīcā tapa svētku

dekori – puķītes no atsevišķi veidotām sirsniņām, bet lielāko prieku bērnos radīja cukurvate no speciāla maza cukurvates automāta. Bērni ar interesi noskatījās saldās vates gatavošanas tehnikā un pēc tam to kāri nobaudīja. Visās darbnīcās maziem palīgā nāca izpalīdzīgie rūķi - Samanta un Inese.

Lietderīgi pavadīts laiks.

Apģūtas prasmes svečturu un citu lietu darināšanā, izgaršota cukurvate un baudīts prieks par pašu gatavotajiem saldumiem.

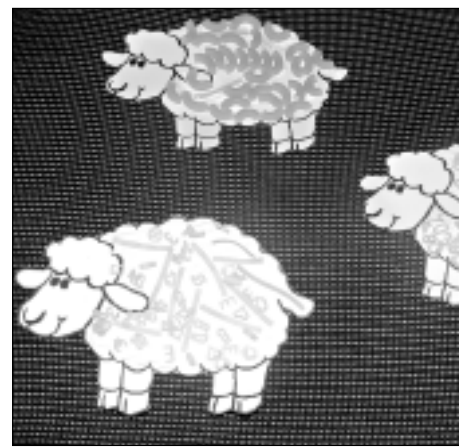

Foto - no personīgā arhīva

Pilngadības svētki Šķilbēnu pagasta jauniešiem

Pilngadības laiku sagaidījuši divdesmit trīs Šķilbēnu pagasta jaunieši, bet svētkos piedalījās piecpadsmit pilngadnieki.

Satiksīties uz mēness tilta,/kamēr vēl vasara zaļa/satiksīties un svinēsīm mirkli, pēc tam palaižot vaļā!/Aizmirsīsīm šobrīd par prātu/palaidīsīm to vējā/vīsa pasaule mums pie kājām/dejo, dejo un dejo!/Satiksīties uz mēness tilta/baidīdamies no ēnām/pasaule ap mums sargādama/pāri klās plaukstas... lēnām.

Arī šogad jaunieši piedalījās Sv. Mišē katoļu baznīcā, ko viņu nodomā vadīja priesteris Ivars Vigulis, bet pēc Sv. Mišes katrs jauniešis savā nodomā vai novēlējumā nolika svecīti pie Dievmātes gleznas. Sekoja svinīgā daļa, kas šogad norisinājās arī pie kultūras centra, jo iekštelpās šāda veida pasākumos, kuru apmeklē liels skaits cilvēku, neērtības rada iztrūkstošā ventilācija.

Jauniešus uzrunāja Viļakas novada pašvaldības izpilddirektore Zigrīda Vancāne un katram gaviļniekam pasniedza īpašu māla krājkasīti grāmatīņas formā. Paši gaviļnieki sveica savus vecākus ar dziesmu "Zilīte", ko izpildīja kopā ar jauniešu iniciatīvu

Pilngadnieki. Šķilbēnu pagasta jaunieši piedalījās Svētājā Mišē katoļu baznīcā un baudīja pašdarbnieku priekšnesumus.

centra "Zvaniņi" ģitāristiem un to vadītāju Vili Cibuli. Ar sveicienu gaviļniekiem un visiem ciemiņiem uzstājās jauniešu deju kolektīvs "Bitī matos!", sporta deju pāris Jurgis un Evelīna, kā arī Šķilbēnu pagasta ģitāristu

ansamblis.

Noslēgumā katrs jauniešis kopā ar saviem vecākiem ar labām domām un smaidu par rītdienu kopīgi veidoja laternu lietu, debesis palaižot zaļas laternas.

Kristīna Lapsa,

kultūras centra "Rekova" vadītāja

Latvijā

Ārkārtas stāvoklis Stradiņa slimnīcā. Piektdienas rītā Āgenskalnā un pat tālāk dzīvojošie rīdzinieki izdzirdēja spēcīgus sprādzienus Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas kompleksā. Aculiecinieki ziņoja, ka skābekļa baloni sprāga ik pa laikam. Ugunsgrēks tika lokalizēts. 14 ugunsdzēsēju mašīnas devās dzēst ugunsgrēku, kura epicentrs bija 32.korpusā. Piektdienas pēcpusdienā bija saņemtas ziņas par diviem cietušajiem, no slimnīcas evakuēti vairāk nekā 170 cilvēki. Jau svētdien, 4.augustā, slimnīca atsāka darbu ierastā režīmā, sniedzot neatliekamo medicīnisko palīdzību, plānveida operācijas un ambulatorisko palīdzību pilnā apjomā. Ugunsgrēka iemesli joprojām nav noskaidroti.

No ūdenstilpnēm šogad izcelti 60 noslikušie. Šā gada septiņos mēnešos no ūdenstilpnēm izcelti kopumā 60 noslikušie, kas gan ir mazāk, nekā pērn, kad šajā laikā no ūdens bija izcelti 80 noslikuši cilvēki. Šā gada jūlijā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests no ūdens izcēlis 11 noslikušus cilvēkus, bet jūnijā no ūdens izcēlis 23 noslikušie. VUGD šajos statistikas datus nav iekļāvis informāciju par to noslikušo skaitu, kurus no ūdens izcēluši tuvinieki.

Talsu traģēdijā cietušajiem kompensācijās izmaksāti ap 420 000 latu. Ir noslēgušies gandrīz visi gadiem ilgušie tiesas procesi saistībā ar 1997.gadā notikušo Talsu traģēdiju. Nelaimē cietušie un bojāgājušie piederīgie kopumā kompensācijās no valsts piedzinuši ap 420 000 latu. Pēc Talsu traģēdijas pret Latvijas valsti Iekšlietu ministrijas un VUGD personā, pamatojoties uz cietušo un viņu piederīgo celtajām prasībām, tiesvedība tika vesta 16 civillietās. Kopējais prasījumu apjoms bija vairāk nekā 12 miljoni latu.

(Ziņas no portāliem www.leta.lv, www.kasjauns.lv)

Vai jāiekasē nodoklis no ogu un sēņu lasītājiem?

Viedokļi

Gūtie ienākumi jāuzskaita

AGNETE BUŠTA, VID Sabiedrisko attiecību daļas vadītāja pienākumu izpildītāja

Vasara ir aktīvs ogu un sēņu lasīšanas laiks, kad daudzi iedzīvotāji papildina ģimenes budžetu ar ienākumiem no ogu un sēņu pārdošanas, tādēļ Valsts ieņēmumu dienests aicina attiecīgos gadījumos nomaksāt ienākuma nodokli.

Ogotāji, sēņotāji un savvaļas ārstniecības augu un ziedu vācēji, ja to ienākumi gada laikā nepārsniedz 2000 latu, var neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicēji, taču viņiem jāuzskaita gūtie ienākumi, proti - no gūtajiem ieņēmumiem jāatskaita izdevumi, kas radušies sēņošanas, ogošanas vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas gaitā. Tas ir jā dara tādēļ, ka gada apliekamajā ienākumā

netiek ietverti un ar nodokli aplikti ienākumi no sēņošanas, ogošanas vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas, ja tie nepārsniedz 2000 latu gadā.

Savukārt, ja ienākumi no sēņošanas, ogošanas vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas, kuri kopā ar ienākumiem no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas pārsniedz 2000 latu gadā, tie apliekami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Tādējādi ogotājs un sēņotājs, saņemot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamus ienākumus, kas pārsniedz 2000 latu gadā, pats aprēķina un iemaksā budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokli, iesniedzot gada ienākuma deklarāciju.

Visos gadījumos, kad fiziska persona iepērk ogas vai citas dabas veltes, tai jābūt reģistrētai kā saimnieciskās darbības veicējai. Savukārt, ja fiziska persona iepērk ogas juridiskas personas vārdā, tai jābūt darba attiecībās ar šo juridisko personu. Turklāt dabas velšu iepircējam, izmaksājot skaidru naudu par ogu un sēņu iepirkšanu, jākārto izmaksu saraksts, kurā tiek norādīta informācija par ogotāju un sēņotāju (fiziskās personas vārds, uzvārds un personas kods), nododamo precī (nosaukums, mērvienība un daudzums) un izmaksājamo skaidrās naudas summu (vārdos un ciparos).

Svarīgi pievērst uzmanību tam, vai dabas velšu iepircējs dod parakstīties izmaksu sarakstā, vai tajā norādītē dati par

viņu ir korekti, vai izmaksu sarakstā norādītā informācija atbilst faktiski nodoto ogu vai sēņu daudzumam, kā arī, vai izmaksu sarakstā norādītā skaidrās naudas summa atbilst faktiski izmaksātajai.

Izmaksu sarakstā norādītā informācija būtiska ne tikai dabas velšu iepircēja izmaksu aprēķināšanai, bet arī pašam cilvēkam, lai aprēķinātu gūto ienākumu un pierādītu iztikas līdzekļu izcelsmi gadījumos, ja VID lūgs sniegt informāciju par ienākumiem.

Dabas velšu iepircējam (ienākuma izmaksātājam) nodoklis izmaksas vietā nav jāietur, bet līdz taksācijas gadam sekojošā gada 1.februārim (par 2013.gadu - līdz 2014.gada 1.februārim) jāiesniedz VID paziņojums par fiziskai personai izmaksātajām summām.

Paziņojums nav jāiesniedz, ja ogotājam vai sēņotājam taksācijas gada laikā izmaksātā neapliekamo ienākumu summa ir bijusi mazāka par četrkārtotu mēneša neapliekamo minimumu jeb 180 latiem.

Lai iespējami sakārtoto šo darbības sfēru, ogu un sēņu sezonas laikā VID darbinieki apseko savvaļas ogu un sēņu iepirkšanas vietas. Pārbaudēs visbiežāk konstatēts, ka ogu un sēņu iepircēji nav reģistrējušies kā saimnieciskās darbības veicēji, netiek ievērotas darba tiesisko attiecību normas, ogu un sēņu iepirkšanas vietās netiek noformēts izmaksu saraksts par fiziskām personām izmaksātajām naudas summām.

Ogot pārdošanai - elles darbs!

LIGITA VILKASTE, ogotāja

Tā ir pēdējā bezkaunība! - bija pirmā doma, kas iešāvās prātā, televīzijā izdzirdot ziņu par ogotāju iespējamo aplikšanu ar nodokli. Jā, ogotāji lasa ogas valsts mežos, bet neviens šīs ogas mežā nav stādījis, laistījis vai kopis. Valsts tur nav ieguldījusi ne santīmu, tad kāpēc par to jāiekasē nodok-

lis? Neviens, kurš saņem labu algu un ir pietiekami turīgs, mežā ogas lasīt neiet. Iet tikai tie, kuri ar saviem ienākumiem nevar izdzīvot, vai, tuvojoties jaunajam mācību gadam, nespēj apgādāt bērnus ar skolai nepieciešamo. Par ogām nopelnītā nauda šādiem cilvēkiem ir liels atspaidis, lai gan patiesībā tie ir tikai santīmi, kurus vēl aplik ar nodokli ir cietsirdīgi. Naivi iedomāties, ka ogotāji sezonas laikā nopelna tik labi, ka ar nopelnīto naudu var izdzīvot līdz nākamajai ogošanas sezonai. Tas ir pilnīgi garām!

Ogas pārdošanai lasu jau trešo gadu pēc kārtas, tāpēc zinu, ko runāju. Par nopelnīto naudu nevar izdzīvot vairākus mēnešus, ja mājās ir bērni, ja jāmaksā par komunālajiem pakalpojumiem, kas ir pietiekami dārgi. Šogad ogām cenas nav augstas, jo runā, ka lielie uzpircēji tās vairumā iepirkuši pērn. Arī ogas mežā ir nekatru gadu. Ogot pārdošanai - tas ir elles darbs. Tas nav, kā, piemēram, aizbraukt

uz mežu salasīt piecas gailenes, svaigā gaisā apēst līdzpaņemtās maizītes un labā omā braukt mājās. Ogojot pārdošanai, ogotājs ogas lasa vienalga, karsē saule vai līst lietūs. Lai atrastu ogu vietas, pa mežu jānostaigā līdz desmit kilometriem. Pilnie spaiņi ar ogām jāaiznes līdz mašīnai. Reizēm šķiet, vai sirds stājas! Arī bez mašīnas uz mežu neaizbrauksi. Ar divriteni uz mežu var aizbraukt vien tiktāl, lai ogas salasītu pāris ievārijuma burciņām. Bet, līdzko tev ir mašīna (vienalga, cik veca un sagraubējusi), tev atņem mazturīgā statusu. Runā, ka daudzviet vasarā iedzīvotājiem šis statuss tiek noņemts, jo tagad, lūk, esot ogu laiks un trūcīgi var pelnīt mežā. Ar ogošanu labprāt ieteiktu piepelnīties tiem, kuri šādus nodokļus izdomā un vēlas iekasēt. Gribētu redzēt, kā šajos peļņas darbos veiktos viņiem.

Viedokļus uzklusija S.Karavoičika un I.Zinkovska

Par ko raksta kaimiņi

Atrod lādiņu

Bistama atraduma dēļ 30.jūlijā ap pulksten 17 Viļānos uz dažām stundām tika pārtraukti galvenās ielas rekonstrukcijas darbi laukumā pie Viļānu baznīcas. Rokot pie baznīcas mūra žoga, uztiets Otrā pasaules kara 75 milimetru artilērijas lādiņš. Kamēr notikuma vietā no Rēzeknes ieradās sapieri, atradumu apsargāja Valsts policijas pārstāvji. Lādiņu pārbaudīja un neitralizēja Nesprāgušās municijas neitralizēšanas (NMN) speciālistu grupa triju cilvēku sastāvā. Latgalē šādu atradumu esot daudz. Arī Viļānos tas nav pirmais. Tāpēc NMN speciālisti lūdz iedzīvotājus būt uzmanīgiem un, atrodot sprādzienbīstamus priekšmetus, tos neaiztikt, bet nekavējoties ziņot Valsts policijai.

“Rēzeknes Vēstis”

Bīskaps aicina pārdomāt savu attieksmi pret baznīcu

28.jūlijs Brodaižas Romas katoļu draudzē bija svētku diena – Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskapa VE Jāņa Buļa vizitācija. Šogad Brodaižas mūra baznīcai aprit 200 gadu, bet pirmā koka kapela te uzcelta vēl agrāk. Bīskapa uzrunu noklausījās ap 200 ticīgo, vienpadsmit cilvēki – bērni un pieaugušie - saņēma Iestiprināšanas sakramentu. Uzrunājot sapulcējušos, VE bīskaps Jānis Bulis uzsvēra, ka vairākās draudzēs pēdējos gadu desmitos atjaunotas katoļu baznīcas, jo cilvēki atgriežas pie ticības. Tai pašā laikā Rietumeiropā cilvēki sāk pieprasīt atteikšanos no grēksūdzes, viendzimuma laulību atzīšanu un citus ar katoļu ticību nesavienojamus jauninājumus, izvirza savu gribu augstāk par Dieva gribu. Tādēļ ticība novājinās, draudzes pamazām izžūd, baznīcas viena pēc otras tiek slēgtas. Bīskaps aicināja būt stipriem un mācīt ticību citiem cilvēkiem.

“Ludzas Zeme”

Daugavpili ierīko velostāvvietas

Līdz vasaras beigām Daugavpili ierīkos 70 velostāvvietas, no kurām 14 atradīsies zem jumta. Pašlaik atklātas velostāvvietas jau ir ierīkotas Stropu ezera pludmalē, pie glābšanas stacijas, pie Daugavpils reģionālās slimnīcas un Centrālajā parkā pie bērnu rotaļu laukuma. Kopumā būs astoņas vietas, kur uzstādīs velostatīvus. Vietas stāvvietām izvēlējās pēc jaunatnes organizāciju ieteikuma, kas arī ir velostāvvietu ierīkošanas iniciators. Iekārtu uzstādīšanu kopējās izmaksas – aptuveni 10 000 latu.

“Latgales Laiks”

Rēzeknē – pirmais starptautiskais īsfilmu festivāls “Open Place”

No 31.jūlija līdz 4.augustam Latgales vēstniecībā GORS jeb Austrumlatvijas koncertzālē Rēzeknē pirmo reizi norisinājās starptautiskais Baltijas jūras reģionu īsfilmu festivāls “Open Place”. J.Streičs pauda prieku, ka skaistā būve – koncertzāle – nestāv tukša un tiek saturiski piepildīta, uzņem ārvalstu viesus.

“Vietējā”

Latviešu valoda stingri turas valodu kokā

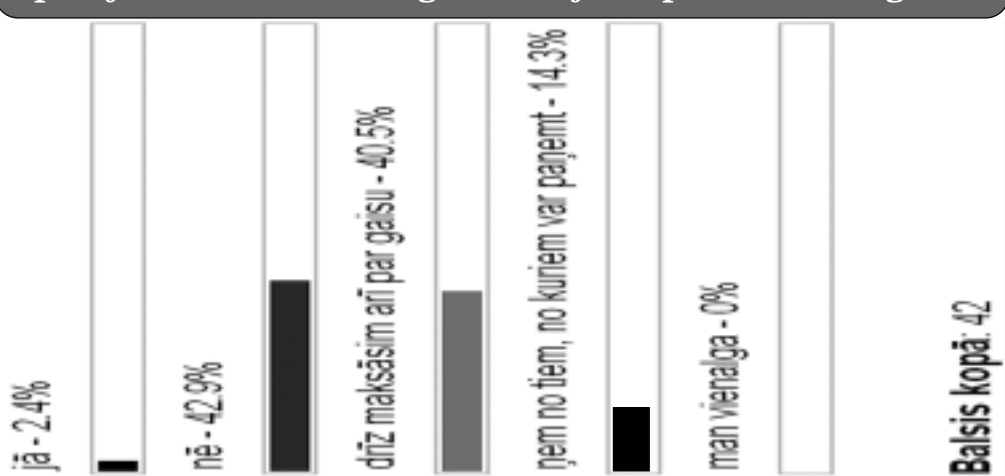
Aizkraukles vakara (maiņu) vidusskolā, gatavojoties jaunajam mācību gadam, izgatavoti divi jauni mācību uzskates līdzekļi, ko izmantos gan latviešu valodas, gan citās stundās. Svešvalodu kabinetā pie sienas novietots plakāts ar indoeiropiešu valodu koku, kurā var redzēt, kādas valodas joprojām lieto, un kādas zudušas. Tagad uz sienas uzrakstīti sanskrita valodas, kas jau sen izzudušas, vārdi salīdzinājumā ar latviešu, daudzi no tiem ir līdzīgi.

“Staburags”

Re, kā!

Aptaujas rezultāti “Vaduguns” mājas lapā www.vaduguns.lv

Aizvadīts astoņpadsmitais “Osvalds”!

Atklājot astoņpadsmito mūzikas festivālu “Osvalds 2013”, festivāla organizators Māris Lāpāns atzina, ka negribētu daudz runāt, jo, iespējams, viņš atkārtosies: “To, visdrīzāk, teicu pērn, kā arī pirms pieciem un desmit gadiem: labdien, Baltinavā!”

Festivāla “tētis”. Māris Lāpāns pirmo reizi, atklājot festivālu, veltīja dziesmu skatītājiem.

Pirmais lēciens. Vārdu saikumu pirmo reizi festivālā varēja dzirdēt vairākkārt. Piemēram, pirmais lēciens ar katapultu, pirmā ciemošanās Baltinavā, pirmais laimests dzīvē, nerunājot par pirmo putu ballīti Latvijas mazākajā novadā. Piemēram, Irita Muša no Jēkabpils pirmo reizi dzīvē izmēģināja katapultas jaukumus. Turklāt viņa bija pirmā, kas to izdarīja Baltinavā.

Atbildīgais par jauno skatuvi. Uz jaunās skatuves atraktīvi strādāja Aigars Runčis, kurš “Osvaldu” apmeklēja piekto reizi. “Esmu uzstājies “Borowa MC” sastāvā, esmu arī vadījis pasākumu,” viņš paskaidroja. Jautāts, kurā ampluā labāk jūtas, Aigars atzina, ka lepojas ar iespēju šogad pieteikt grupas uz jaunās skatuves. Jāpiebilst, “Borowa MC” piektdien uzstājas Rēzeknes pilsētas svētkos.

Vēro kolēģu darbu. Latgaliešu dziesminieks, roka mūziķis Sovvaļņiks jeb Ingars Gusāns, kurš ir arī grupas “Borowa MC” dalībnieks, aktīvi vēroja, kas notiek uz visām trīs festivāla skatuvēm. Viņš “Vadugunij” atklāja, ka jūtas savīļņots, esot Baltinavā pēc sešiem gadiem. Tāpat I.Gusāns pastāstīja, ka ar nepacietību gaida grupas “Neon Saturdays” uzstāšanos, kurai, viņaprāt, gaidāma spoža nākotne.

Putu ballīte. No malas noraugoties uz, tā teikt, saziņotajiem dejojājiem, tā vien gribējās jautāt, par ko viņi tā priecājas? “Tas taču ir kolosāli!” apgalvoja jaunieši.

Nākamās slavenības. Četru siguldiešu neseni izveidotā *pop/rock* un *alternative* grupa “Neon Saturdays” pārsteidza skatītājus ar savu profesionalitāti. Mūzikas *speci* šai grupai prognozē lielu popularitāti. Paši puīši gan kautrīgi atzina, ka Baltinavā ne tikai uzstājās, bet arī ciemojās pirmo reizi.

Veiksmīga nedēļa. Evai Rubenei no Rēzeknes pagājusi nedēļa izvērtās īpaši veiksmīga. Pirmkārt, viņa divreiz pēc kārtas Latgales radio laimēja pa divām biļetēm uz “Osvaldu”. Otrkārt, konkursā saņēma balvu no paša Aigara Runča rokām. “Tik veiksmīga ciemošanās pie vecvecākiem Bērzipilī nekad nav bijusi,” sprieda jauniets.

Pirmās iemēģina elektroniskās mūzikas skatuvi. Kā pirmās uz elektroniskās mūzikas skatuves sāka dejot Madara Uiska un Sintija Pušpura no Lejasciema. “Mums šeit patīk,” apgalvoja jauniets.

Čakli dejojāji. Gunta un Artis Kļaviņi no Gulbenes saņēma speciālbilvu kā aktīvi dejojāji. Tincināti, kā nokļuvuši Baltinavā, viņi atsmēja, ka šeit dzīvo meitas draugs. “Tas ir lieliski, ka liktenis mūs šurp atveda,” piebilda Kļaviņu pāris.

Meiteņu mīlulis. Meitenes, jauniets, kā arī dāmas Baltinavā apliecināja, ka Nikolajs Puzikovs ir viņu mīlulis – neizpalika ne spiedieni, ne uzmundrinājuma saucieni.

Saruna

Patīkams pārsteigums, atgriežoties darbā

Jūlijā novada domes sēdē Rugāju novada pašvaldības izpilddirektora amatā iecēla Dainu Tutīņu. Aptuveni mēnesi pirms tam viņa bija lūgta apsvērt priekšlikumu, piekrist vai nē jaunajam amatam. Daina teica 'jā' vārdu, jo darbs Rugājos viņai ir ierasts, pirms tam strādājot par Finanšu nodaļas vadītāju. Kā viņa vērtē jauno amatu un ko domā par rugājiešiem, - saruna ar DAINU TUTIŅU.

Kā uzņēmi priekšlikumu ar piedāvājumu strādāt jaunizveidotajā amatā?

-Mani šim amatam uzrunāja jaunā novada domes priekšsēdētāja Sandra Kapteine, un tas bija pārsteigums. Vēlāk domes sēdē arī deputāti vienbalsīgi atbalstīja manu kandidatūru. Pirms tam biju pieradusi strādāt finanšu jomā un būt novada vadībai par padomdevēju, tagad atbildība būs jāuzņemas arī pašai. Pagājis mēnesis, kopš esmu atgriezies darbā pēc dekrēta atvaļinājuma, un pirmais, par ko domāju, izdzirdot jauno piedāvājumu, bija, kā spēšu visu veiksmīgi savienot. Negribētos nodarīt pāri saviem tuvākajiem cilvēkiem, jo ģimenē aug divi mazi bērni. Domāju arī, kā var mainīties manas un kolēģu attiecības, jo tagad amats uzliet pienākumu vajadzības reizē pateikt vai aizrādīt ko tādu, ko agrāk varēja noklusēt. Nesaukšu to par barjeru, vienkārši katram jāpilda savi pienākumi un, domāju, mēs koleģiāli sapratīsimies.

Ko īsti nozīmē būt pašvaldības izpilddirektorei?

-Būtībā tā ir jauna lieta, kas tagad jāsaprot mums pašiem novada pašvaldībā. Jāsadala pienākumi un atbildības jomas, ko tagad arī darām. Politiskās varas noteicējs ir domes priekšsēdētājs, izpilddirektoram savukārt atliek pildīt lēmumus. Vadāmie pēc pašvaldību likuma un arī pašu ieskatiem, zinot sava novada īpatnības. Kad būs sagatavots jaunais nolikums, deputāti būs tiesīgi to apspriest un apstiprināt. Turpmāk nebūšu Finanšu nodaļas vadītāja. Šo pienākumu uzticēsim mūsu galvenajai grāmatvedei, taču daļa finanšu jautājumu paliks arī manā redzeslokā. Iespējams, turpmākajā darbā var gadieties arī sarežģīti jautājumi.

Finanšu joma neprofesionāliem vispirms saistās ar cipariem un skaitļu virtēnēm. Varētu jautāt - kas gan tur pievilcīgs?

-Patiesībā darba lauks ir daudz plašāks, jo finanses skar dažādas jomas - tur ir izglītība, sociālā aprūpe, projektu īstenošana. Cipariem kā tādiem nav nozīmes, tiem ir jābūt segumam, atceroties iedzīvotājus, skolēnus un tamlīdzīgi. Naudas, kā vienmēr, ir tik, cik ir, un nav viegli samērot reālo dzīvi ar iespējām. Taču darbs finanšu jomā, manuprāt, noteikti ir interesants, un nebūt ne garlaicīgs. Gads paskrien ātri. Sākumā plānojam budžetu, pēc tam jāseko tā izpildei, gada beigās jāskatās, kā gāli iet kopā.

Kāpēc pati savulaik izvēlējies tieši finanšu jomu?

-Man jau skolas laikā ļoti patika ma-

Rugāju novada pašvaldības izpilddirektore.

Dainas Tutīņas atziņa: "Varu būt laimīga, ka liktenis man palīdzējis palikt savā dzimtajā pusē, strādāju dzimtajā novadā. Man ir ģimene, bērni, savs dārziņš un māja. Salīdzinot ar lielpilsētu, šeit noteikti ir mazāk stresa un veselīgāka vide."

temātika. Biju vienīgā, kura, beidzot 12.klasi, kārtāju šo eksāmenu. Par savu saucu Bērzpils vidusskolu, mācības man padevās, izņemot krievu valodu, un pirmajās klasēs biju pat teicamiece. Pēc vidusskolas labi apzinājos, ka turpināšu studijas ekonomikā - grāmatvedībā un ar šo jomu saistīšu savu nākotni. Man patīk tas, ko daru.

Kas, Tavuprāt, raksturīgs Rugāju novadam?

-Biju priecīga, saņemot uzaicinājumu šeit strādāt. No vienās puses, šķiet, varētu rasties barjera, ja labi pazīsti vietējos, no otras - labāk var izprast problēmas. Ir prieks, ka arī neliels novads, kāds ir Rugāji, var nodrošināt iedzīvotājiem pietiekamu pakalpojumu klāstu. Šeit ir iestādes, skolas, attīstās uzņēmējdarbība, ir spēcīgas lauku saimniecības. Manuprāt, šejieniēšiem nebūtu iemesla sūkstīties. Galvenais, protams, kā cilvēki paši uztver savu novadu, ar kādu atbildību tur strādā. Par novada ļaudīm teiktu - viņi ir darbīgi, prot strādāt, atpūsties un arī sevi parādīt. Novadā ir daudzveidīgi pašdarbības kolektīvi. Manuprāt, cilvēki lepojas ar vietu, kur dzīvo, un ir pietiekami pašapzinīgi. Skujietnieki atrodas patālāk no centra, taču šejieniēšiem rūp vides sakārtotība, patīk strādāt savās saimniecībās un viņi negaužas par dzīvi. Tas, manuprāt, lielā mērā ir arī iepriekšējās domes priekšsēdētājas nopelns, kura vienmēr akcentējusi jaunās paaudzes izglītošanās un pēc tam dzimtajā pusē atgriešanās nozīmi.

Piesauci budžeta plānošanu un pēc tam tā izpildes gaitas kontroli. Tēlaini runājot, tā ir prasme rīkoties ar novada lielo naudas maku?

-Līdzīgi, kā katrā ģimenē plāno sava budžeta tēriņus (kurš vairāk, kurš mazāk), tā arī pašvaldība plāno savus ieņēmumus un izdevumus. Esmu līdz šim uzklusēta. Ja saku, ka ar tēriņiem jāpriebrē, tad mēģinām kopīgi budžetu pagrozīt. Iespējams, kādam var likties apnicīgi, ka visu laiku runāju par skaitļiem, bet tas ir vajadzīgs. Līdz galam iztukšot kopējo naudas maku, protams, nedrīkst, tad var izputēt viss novads.

Saki, lūdzu, ko Tev nozīmē laba un izdevusies diena?

-Tā sākas ar saulainu rītu, kad visu mierīgi izdaru, sapņos un aizbraucu uz darbu. Un arī dienas laikā nenākas saskarties ar nepatīkamiem jautājumiem vai problēmsituācijām. Arī vakars ir mierīgs, var sagatavot vakariņas un pēc

tam padarboties laukā ar bērniem.

Pati ar ģimeni dzīvo Balvos, bet uz darbu ikdienā brauc uz Rugājiem.

-Ģimenē aug divi - puika ar meiteņi. Laumai un Kārlim ir gads un četri mēneši. Mazliet žēl pašai, ka jau atgriezos darbā, taču diemžēl dzīvē nevar iztikt arī bez materiālās rocības. Balvos paliek tikai tētis, bet mēs pārējie trīs ik rītu pošamies braucienam uz Rugājiem. Tur strādāju ne tikai es, bet darbdienās dzīvo arī mazie - viņi apmeklē vietējo bērnudārzu.

Divi vienāda vecuma bērni uzreiz - divkārs prieks un arī divreiz vairāk rūpju.

-Rīti mūsmājās reizēm atgādina murgu. Kamēr pati pošos, mazie apavus jau novilkuši. Citreiz pa ceļam uz mašīnu paspēj parušināt puķu dobi, un tamlīdzīgi. Taču dārziņā viņiem patīk, un man prieks, ka esmu tikusi pie diviem mazajiem. Puika ir nepacietīgs - viņam vajag visu uzreiz un ātri, mēdz atņemt rotaļlietas māsai. Lauma, kā jau meitene, izrāda iecietību. Kad abi pagsies, cerams, būs otrādi - Kārlis māsīņu žēlos un aizstāvēs.

Vēl par nopietno. Strauji tuvojās eiro ieviešana. Kā to uzņem kā finanšu speciāliste?

-Mūs sagaida liels darbs un papildus izdevumi. Visi pakalpojumi iedzīvotājiem būs jāpārreģistrē eiro. Tas nozīmē, jāpieņem arī daudz lēmumu, jāievieš izmaiņas grāmatvedības programmās. Pašvaldībām atkal priekšā jauns nezināmais, līdzīgi kā bija pirms četriem gadiem, izveidojot novadu.

Vai pievērs uzmanību cenām, iepērkoties veikalā?

-Laikam nē. Jo pērku bērniem iespējami labāko, kas atrodams. Pieļauju, ka ar pāreju uz eiro, veikalos cenas celsies, un iedzīvotājiem nebūs iespēju tām izsekot vai arī ko iebilst. Pircēji paliks zaudētāji.

Kāds ir Tavš labākais atpūtas veids?

-Patlaban labākā atpūta mums ir visiem kopā mājās. Brīvdienās paguļam ilgāk, ja vien to dara arī bērni, tad gata-vojam brokastis un vēlāk pastaigājamies pa pilsētu vai dodamies izbraucienā uz laukiem. Mums ir divi lauki - Lazdukalnā un Medņevā. Ir arī savs dārziņš un siltumnīca pie mājas Balvos. Tālāki ceļojumi, kamēr bērni mazi, mūsu plānos neietilpst. Būtībā pati esmu liela ceļotāja, un gan jau to darīsim visi kopā pēc pāris gadiem.

Rugāju novada domē

18.jūlija sēdē pieņemtie lēmumi

Piešķir pabalstus

Piešķir trūcīgās ģimenes statusu 45 novada ģimenēm, bet trūcīgās personas statusu uz dažādu laiku saņēma 18 cilvēki. Maznodrošinātās ģimenes statusu līdz septembra beigām piešķir trīs ģimenēm. GMI pabalstu līdz septembra beigām piešķir divām novada ģimenēm 196,22 latu kopsummā mēnesī, bet vienam cilvēkam šo pabalstu atteica. Sešām personām izmaksāja pabalstu ārstēšanās izdevumu segšanai - kopsummā 237 latus. Izmaksāja bērna piedzimšanas pabalstus trīs cilvēkiem 150 latu kopsummā. Vēl četriem cilvēkiem piešķir materiālo pabalstu 65 latu apmērā. Nolēma izmaksāt 10 latus ikvienam novada ģimenes skolēnam, kurš mācās novada skolās. Pabalsts paredzēts mācību līdzekļu un piederumu iegādei. Šo pabalstu izmaksās līdz 1.oktobrim, uzrādot pirkumu čekus.

Slēdz nomas līgumus

Nolēma slēgt nomas līgumu ar Terēziju Mik-Griņēviču par pašvaldībai piekritošās 4 hektāru platības iznomāšanu uz 10 gadiem. Nomas līgumu noslēgs ar Pēteri Krimu par 5 hektāru nomu arī uz 10 gadiem. Nomas līgumu par 2,46 hektāru un 1,1 hektāra nomu uz 10 gadiem noslēgs ar Ainu Rozi. Nolēma slēgt nomas līgumu ar Antonu Dakuli par 2 hektāru nomu uz 10 gadiem, ar Gunāru Kozuru par 3,2 hektāru nomu uz 10 gadiem, ar Vladimiru Jegorčenko par 6,1 hektāra nomu uz 10 gadiem, ar Teodoru Božu par 0,16 hektāru iznomāšanu uz 10 gadiem, ar Genovefu Božu par 0,4 hektāru nomu uz 10 gadiem, ar Artūru Berni par 10 hektāru nomu uz 10 gadiem, ar Austru Zelču par 6 hektāru nomu uz 10 gadiem, ar Sarmīti Zelču par 3,2 hektāru un 4 hektāru nomu uz 10 gadiem, ar Leontīni Škapari par 2,6 un 3,5 hektāru zemes nomu uz 10 gadiem, ar Māri Lazdiņu par 8,7 hektāru nomu uz 10 gadiem, ar Vitāliju Stablinieku par 4,7 hektāru nomu uz 10 gadiem, ar Daini Vāveru par 2 hektāru nomu uz 10 gadiem, ar Ainu Zvejnieci par 5 hektāru nomu uz 10 gadiem. Visiem noteikta zemes nomas maksa gadā 1,5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības. Papildus tai nomnieki maksās likumdošanā noteiktos nodokļus.

Piešķir līdzfinansējumus projektam

Nolēma atbalstīt Lazdukalna ģimeņu biedrības "Saulīte" sagatavoto projektu "Rotaļu laukuma "Sienāzītis" izveide Saipetniekos" iesniegšanai Eiropas Savienības lauksaimniecības fondu lauku attīstības projektu programmas konkursam. Piešķir projektam pašvaldības līdzfinansējumu - 250 latus no šī gada budžeta.

Atbalsta Likteņdārza ierīkošanu

Izskatīja nodibinājuma "Kokneses fonds" valdes priekšsēdētāja lūgumu atbalstīt 38 Latvijas Ozolu godasardzes izveidošanu Likteņdārzā. Nolēma atbalstīt šo fonda ieceri, piešķirot 300 latus.

Nosaka pakalpojumu maksu

Izskatīja novada domes Saimnieciskās nodaļas vadītāja J.Ločmeļa iesniegumu par maksu pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem. Nolēma noteikt konkrētu samaksu, kas būs spēkā ar 1.augustu. Izņemot pašvaldības traktortehniku, par MTZ 80 traktora stundas darbu jāmaksā 10 lati, par MTZ 1025 traktora un ekskavatora izmantošanu - 15 lati stundā. Par kanalizācijas akas sūknešanu būs jāmaksā 10 lati, par tualetes - 15 lati, viena metra grāvja rakšana izmaksās 1 latu, papildus šo pakalpojumu maksām vēl rēķinās arī maksu par attālumu - 50 santīmi par kilometru. Pakalpojumu maksas izcenojumiem piemērojama spēkā esošā PVN likme.

Apstiprina budžeta grozījumus

Apstiprināja Rugāju novada pašvaldības šī gada pamatbudžeta grozījumus, palielinot pamatbudžeta ieņēmumus par 153 049 latiem. Pamatbudžeta izdevumi palielināsies par 180 049 latiem. Lielākās izdevumu summas paredzētas Rugāju novada vidusskolas un Eglaines pamatskolas siltināšanas projektiem, stadiona būvniecības pabeigšanai un sociālās aprūpes centram.

Īsumā

Aicina uz sakopšanas talku

10.augustā 10.00 Slavītu kapos notiks sakopšanas talka. Kapu vecākā Inga Kriviša aicina talciniekus ņemt līdzi darbarīkus, jo plānots griezt kokus, pļaut un grābt zāli.

Īsumā

Turpinās pieteikšanās apmācībām

NVA Balvu filiāle informē, ka iedzīvotājiem - strādājošajām personām joprojām ir iespēja piedalīties apmācībās un papildināt savas zināšanas, iemaņas un prasmes, kas nepieciešamas šobrīd tik mainīgajam darba tirgus prasībām. Pieteikšanās apmācībām ESF projekta "Mūžizglītības pasākumi nodarbinātām personām" ietvaros turpinās. Informācija par projektu, apmācībām, pieteikuma veidlapa pieejama aģentūras mājaslapā www.nva.gov.lv, vai, ierodoties klātienē NVA Balvu filiālē.

Piedalās kristīgajā nometnē

Šovasar Mazirbes rekolekciju centrā notika Balvu evaņģēliski luteriskās draudzes sieviešu nometne, kura ilga divas dienas, un to apmeklēja 13 dalībnieces. "Nometni organizēja Dagnija Vaickovska. Runājām un klausījāmies lekciju par emocijām, piedalījāmies praktiskās nodarbībās, kur, piemēram, mācījāmies vārt zīepes un pagatavot smaržīgās vannas bumbas. Nometnē mums bija veltīts dievkalpojums, arī mācītājs stāstīja par emocijām, bet, raugoties no garīgā viedokļa. Divas dienas pagāja miera, klusuma un drošības atmosfērā, guvām jaunus iespaidus un patīkami atpūtamies," atceras viena no nometnes dalībniecēm Antra Sekace. Lektori dalījās zināšanās un pieredzē, katra no sievietēm guva kādu sev vērtīgu atziņu. Runājot par emocijām, Antra tagad pārliecināta, ka tās vajag izpaust gan ar apģērbu, gan žestiem un mimiku, nevis turēt sevī. Rekolekciju centrs atrodas klusā lauku nostūrī, tajā ik pa laikam atpūšas no darba un draudžu mācītāji atgūst iekšējo mieru.

Nometnes dalībnieces. Sievietes baudīja atpūtu no ikdienas ne tikai rekolekciju centrā, bet arī pie jūras.

Pasākums

Plāno uzsākt biznesu laukos

2.augustā Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Balvu nodaļa rīkoja informatīvo dienu jauniešiem vecumā no 18 līdz 30 gadiem, kuri vēlas uzsākt savu biznesu laukos.

Pasākuma "Atbalsts lauku jauniešiem uzņēmējdarbības veicināšanai" būtību klātesošajiem skaidroja uzņēmējdarbības konsultante Liene Ivanova. Pasākums ietver informatīvo dienu, četras mācību dienas, individuālo sadarbību un dalību konkursā "Laukiem būt!". Uz mācību dienām jaunieši nāks ar savām idejām, ko plāno realizēt. Mācību noslēgumā viņi prezentēs savus biznesa plānus un iegūs sertifikātus, kas dos iespēju piedalīties konkursā "Laukiem būt!" un pretendēt uz kādu no naudas balvām. Informatīvajā dienā jaunieši uzzināja par iespējām realizēt savas idejas un piesaistīt tām finansējumu, ieguva informāciju, kā arī klausījās jauna uzņēmēja pieredzi. "Uzsākt vienmēr ir grūti, ja nav finansējuma vai nestrādā algotu darbu," atzina L.Ivanova. Par to, kā izveidots uzņēmums un kā tas darbojas, pieredzē dalījās Sandis Odumiņš no Bērzpils pagasta. Pēc Latvijas Universitātes Ekonomikas fakultātes beigšanas viņš atgriezās dzimtajā pagastā, nodibināja uzņēmumu, nodarbojas ar graudkopību, vīnogu audzēšanu un grāmatvedības pakalpojumu sniegšanu. Lai piesaistītu projektu līdzekļus, jauniešiem bija vajadzīga lauksaimniecības izglītība, tāpēc viņš pabeidza Malnavas koledžu. Vienā no iesniegtajiem projektiem Sandis guva atbalstu ābeļdarza ierīkošanai. "Kāpēc izvēlējos palikt laukos? Te esmu uzaudzis,

Jaunais uzņēmējs. Sandis Odumiņš atzina, ka, plānojot uzsākt uzņēmējdarbību, svarīgi iegūt daudz zināšanu un informācijas par interesējošo tēmu. Viņš tās ieguvis ne tikai universitātē un koledžā, bet arī internetā (www.youtube.com), kur vērtīgi bija aplūkot, kā audzē vīnogas un ražo vīnu Itālijā. "Jābūt vēlmei pašam darboties. Pirms sākt savu biznesu, var pastrādāt arī citā, līdzīgā uzņēmumā. Tad būs lielāka pieredze," uzskata uzņēmējs no Bērzpils pagasta.

Foto - A.Socka

palīdzējis vecākiem, te arī man radās vēlme pašam sēt, audzēt un piedzīvot skaisto ražas novākšanas laiku. Lauksaimniecība ir interesanta lieta, kur jāapgūst jaunas zināšanas un iemaņas, jo mainās, piemēram, tehnika, augu aizsardzības līdzekļi," atzina S.Odumiņš. Pirms kāda laika viņam bija piedāvājums strādāt arī algotu darbu, tomēr pēc ilgām pārdomām jauniešiem atteicās izmantot šo iespēju. Iemesls – viņš pats vēlas noteikt savu darba laiku, nevis, ka to plāno kāds cits. Ir dienas, kad jāsteidz lauku darbi, un ir dienas, kad var vienkārši atpūsties. Tāds darba režīms Sandim ir pieņemamāks. Pēc vairāk nekā diviem ga-

diem, kopš viņam ir uzņēmēja statuss, radušies arī vairāki secinājumi. Jauniešiem apzinās, ka, uzsākot uzņēmējdarbību, jāveido sadarbība ar citiem zemniekiem, jāraksta projekti, jāapgūst pamatzināšanas grāmatvedībā, jāiegūst pēc iespējas vairāk informācijas, kas būs nepieciešama darbā. Uz jautājumu, kā būtu saimniekot bez kooperēšanās ar vecākiem, Sandis atbildēja: "Būtu smagi. Tad, iespējams, vajadzētu strādāt papildus darbu. Vecāki man ir liels atbalsts. Tēvs, piemēram, man atdeva savu veco tehniku." Kopā ar tēvu viņi apstrādā 100 hektārus zemes, šogad iegādājās jaunu kombainu.

A.Socka

Re, kā!

Lielveikalā ar klēpjsuniāti. Drīkst vai tomēr nē?

Drīkst vai nedrīkst iet lielveikalā ar klēpjsuniāti? Ar šādu jautājumu redakcijā griezās bijusi balveniete, kura pirms kāda laika piedzīvojusi nepatīkamus brīžus jaunatvērtajā Balvu lielveikalā "BETA".

Sieviete stāsta, ka apsargs viņai ar mazo klēpjsuniāti aizliedza doties pēc iepirkumiem: "Viņš kā ar cirvi noskaldīja: ar suņiem iekšā nelaižam, un viss. Bet tas taču nav nekāds vilku sugas suns, tas ir mazais toiterjēra šķirnes klēpjsuniāts! Apgriezos un aizgāju uz veikalu "Maxima". Šāda apsarga rīcība sievietē radīja neizpratni, jo līdz šim ne veikalos Rīgā, ne arī Balvos, problēmas iepirkties nav bijušas. "Protams, es apzinos, ka suns paliek suns, un pie produktiem viņu veikalā nelaiž. Parasti, pirms iepirkos ar mūsu ģimenes četrcājaino draugu, jau iepriekš izdomāju, kas nepieciešams, tādēļ daudz laika produktu iegādei neveltu – paņemu, kas vajadzīgs, un viss," skaidro aizvainotā pircēja.

To, ka šāda situācija patiešām bijusi, apliecina arī veikalu tīkla "BETA" reģionālais vadītājs Valērijs Pokidjko. Viņš stāsta, ka, kopš veikals sācis darbu, šis ir pirmais gadījums, kad apsargs neļāva iepirkties cilvēkam ar suni. "Jautājiet jebkuram veikalu tīkla "BETA" vadītājam, visi kā viens apliecinās, ka noteikumi vienādi – veikalā nedrīkst ienākt uz skrituļslidām un ar suņiem. Turklāt, par to jau no pirmās "BETAS" atvēršanas dienas liecina uzlīmes uz mūsu veikala durvīm. Ja sieviete būtu uzmanīgāk tās apskatījusi, zinātu, ka šāds aizliegums pastāv," saka V.Pokidjko. Viņš jautā, kas notiktu, ja suns izrādītos slims? Kurš par to uzņemtos

atbildību? Tas taču nav rūpniecības preču, bet gan pārtikas veikals!

Cenšas rast kompromisu

Arī Balvu "Maximas" vadītāja Aija Logina apliecina, ka katram veikalam ir savi aizliegumi. Piemēram, "Maximas" veikalos nedrīkst fotografēt, braukt ar skrituļslidām un iet ar suņiem. "Bijuši gadījumi, kad cilvēki iepērkas, līdzī paņemot savus klēpjsuniātus. Ārā viņus nedzenam, bet cenšamies rast kompromisu. Problēmu nav gadījumos, ja suņa saimniekam līdz ir speciālā suņu soma," teic A.Logina. Veikala vadītāja mudina četrcājaino ģimenes miluļū saimniekus būt saprotošiem un tomēr ar dzīvniekiem uz veikalu censties neiet, jo suņiem mēdz krist spalva vai viņi var nošķaudīties. "No cilvēciskā viedokļa saprotu, ka katram saimniekam savs sunītis ir ļoti miļš un labs, taču veikalā var būt pircēji, kuriem no dzīvniekiem ir alerģija, un tas var radīt nepatīkamas situācijas," teic veikala vadītāja.

Ar klēpjsuniātiem iepirkties ļauj

Pielaidīgāks šajā ziņā ir "SIA Rimi Latvia" veikals "Supernetto" Balvos. SIA "Rimi Latvia" vecākā sabiedrisko attiecību speciāliste Laura Podskočija skaidro, "Rimi" iekšējie kārtības noteikumi paredz, ka veikalos un tirdzniecības zālēs aizliegts iet kopā ar lieliem un vidēji lieliem suņiem un citiem mājdzīvniekiem. Šo aizliegumu nosaka arī zīme, kas redzama pie ieejas veikalā. Taču iekšējie kārtības noteikumi ļauj apmeklēt veikalus un iepirkties ar klēpjsuniātiem, ja vien tie tiek turēti azotē vai arī tiem paredzētās somās, tādā veidā maksimāli ierobežojot

Foto - A.Kirsanovs

Zīmes redzamā vietā. Ikviens veikala apmeklētājs pie ieejas veikalā "BETA" var iepazīties ar visām aizlieguma zīmēm.

jebkāda veida saskarsmi ar pārtikas produktiem. "Svarīgi ņemt vērā, ka, lai netiktu pārkāptas kvalitātes un higiēnas prasības un normas, iepērkoties šos mazos klēpjsuniātus kategoriski aizliegts likt pārvadāšanai pārtikas ratos vai grozos. Ja pircēji novēro šādas darbības vai to, ka saimnieka mazais miluļis brīvi staigā pa tirdzniecības zāli, mēs aicinām ziņot par šiem

pārkāpumiem veikala apsargiem," stāsta L.Podskočija.

Speciāliste skaidro, ka aizliegums veikalos ievest dzīvniekus neattiecas uz neredzīgajiem cilvēkiem, kurus pavada suns-pavadonis. Neredzīgi cilvēki ar suni veikalā drīkst atrasties, jo suns palīdz un dod iespēju viņiem iziet sabiedrībā bez otra līdzcilvēka palīdzības.

S.Karavoičika

Visi ceļi ved uz Viļaku

No 30. jūlija līdz 4. augustam Viļaka, kas ir viena no vissenākajām lielās latgaļu cilts apdzīvotajām vietām, svinēja savu 720 gadu jubileju. Svinību rosme nerimās visas nedēļas garumā. Aizsākusies ar divu Viļakas vēsturei veltītu izstāžu atklāšanu un grāmatas “Dvēseles alas” atvēršanas svētkiem, tā turpinājās ar piemiņas brīžiem Somugru senkapos un grāfu Lippe – Lipsku kapenēs, svēto Misi Viļakas Romas katoļu baznīcā, konkursu “Ezīgākais ezis”, “Veidosim skaistu un sakoptu savu novadu” un “Viļakai (Marienhauzenai) - 720” dalībnieku godināšanu, kopīgu ziedu eža veidošanu, teatralizētu uzvedumu “Gadsimtu krustcelēs” ezera pludmalē, tikšanos ar grāfienu Alinu Lippe–Lipsku un viņas meitām un spožu gaismekļu palaišanu naksnīgajā ezera ūdenī. Svinību nedēļā pilsētnieki un viesi sacentās makšķerēšanā, orientēšanās sportā, komandu stafetēs un citās sporta disciplīnās, vārija un baudīja zivju zupu, *staigāja* pa ūdens virsmu ūdensbumbās. Viļacēni ar prieku noskatījās izrādī “Preilenite”, ko pilsētai svētkos sarūpēja Jaungulbenes amatierteātris, bet vēl naktī tikās ar romantiskajiem Marienhauzenas pils spokiem. Svētku kulminācijā sestdien ikvienam bija iespēja piedalīties dažādās aktivitātēs pilsētas parkā, bet dienas noslēgumā pēc svētku gājiena svinētāji pulcējās, lai baudītu svinīgu koncertu, izdancotos ballē, ieklausītos baznīcas zvanu dzidrajā skanējumā un apjūsmotu Viļakas, Balvu un citu uzņēmēju sarūpēto krāšņo svētku salūtu.

Somugru senkapos. Trešdien viļacēni un pilsētas viesi pulcējās pie Somugru piemiņas akmens, kas uzstādīts 1993.gadā, Viļakas 700 gadu jubilejas svinību laikā. Šeit kopā ar folkloras kopu “Abrenīte”, Viļakas pamatskolas bibliotekāri, katehēti un Viļakas vēstures pārzinātāju Ruttu Jeromāni, kā arī luterāņu mācītāju Mārtiņu Vaickovski, viņi pieminēja savus senčus - somugru ciltis, kuras apdzīvoja šīs vietas pirms daudziem gadsimtiem, kā arī aizlūdza par šobrīd dzīvojošajiem viļacēniem, izlūdzoties Dieva svētību ikvienam no viņiem.

Grāfu Lippe – Lipsku dzimtas kapenēs. Pateicības vārdus grāfu Lippe–Lipsku kapenēs R.Jeromāne veltīja arī sen mūžībā aizgājušā muižnieka grāfa Ignata Lippe–Lipska ģimenei, īpaši viņa vedeklai grāfienei Alinai Lippe–Lipskai, ar kuras gādību 1884.gadā sāka un 1891.gadā pabeidza celt Viļakas Romas katoļu baznīcu un arī dzimtas kapenes.

Top lielais ziedu ezis. Ceturtdien lieli un mazi viļacēni pulcējās pie novada domes, kur no līdzpaņemtajiem ziediem veidoja lielo ziedu ezi. Darbā čakli piedalījās arī draudzenes Keita Emīlija Orlovskā un Santa Saīda. Meitenes ezi rotāja ar koši dzeltenām samtenēm. Tautjātas, kādus pasākumus svinību laikā grasās apmeklēt, Keita Emīlija apgalvoja, ka noteikti piedalīsies svētku gājienā.

Pasniedz pateicības par dalību konkursos. Trešdien Viļakas Valsts ģimnāzijas aktu zālē pateicības par dalību konkursos “Ezīgākais ezis”, “Veidosim skaistu un sakoptu savu novadu” un “Viļakai – 720” saņēma visi šo konkursu dalībnieki, tostarp visjaunākā zīmējumu un radošo darbu konkursa “Viļakai - 720” dalībniece, četrgadīgā Signe Slišāne (attēlā).

Ezis no Kupravas. Ezi no ķirbja un burkāniem par godu Viļakai izveidoja arī Kupravas pamatskolas skolēni kopā ar skolotāju Jolantu Vrubļevsku.

Svētkus svin arī kurmis. Ežu izgatavošanas pasākumu apmeklēja arī pilsētā notiekošo ūdensapgādes sistēmas remontdarbu iztraucētais Viļakas Kurmis (Diāna Astreiko), kuru mierināja un aicināja kopā ar visiem svinēt jubileju divi pilsētas ežiši - Līga Kaļāne un Sanita Orlovskā.

No ķirbja un puķēm. Narubinu ģimene Viļakas 720 gadu jubilejas svinību laikā aktīvi iesaistījās dažādos konkursos un pasākumos. Ceturtdien Viļakas skvērā Katrīna Narubina (no labās) kopā ar vecmāmiņu Birutu un mammu Anitu ar aizrautību darināja ezi no ķirbja un dzeltenām, pašu dārzā audzētām puķēm. “Mēs mīlam savu Viļaku,” apgalvoja pilsētas iedzīvotājas.

“Čiekuriņiem” ezis no čiekuriem. Žiguru kultūras nama vokālo ansambļu “Čiekuri” un “Čiekuriņi” dalībnieki Viļakai uzdāvināja pat divus no sūnām un čiekuriem izveidotus ežus. Kolektīvu vadītāja Daiga Elksnīte paskaidroja, ka, atbilstoši ansambļa nosaukumam, arī eži tapa no maziem un lieliem čiekuriem.

Lietum spītējot. Makšķerniekus nebiedēja pat stiprais lietus, kas *pātagoja* viņu muguras visu sacensību laiku.

Turpinājums 8.lpp.

Foto - no personīgā arhīva

Sagaida grāfieni ar meitām. Svarīgākais brīdis teatralizētā uzveduma "Gadsimtu krustcelēs" Viļakas ezermalas pludmalē bija grāfienes Alinas Lippe – Lipskes (Inita Roginska) un viņas meitu Marijas, Rafaelas, Sofijas un Imeldas sagaidīšana.

Foto - no personīgā arhīva

Māca senās dejas. Teatralizētā uzveduma "Gadsimtu krustcelēs" noslēgumā visi gribētāji varēja apgūt viduslaikos populāru deju soļus.

Foto - no personīgā arhīva

Kas par svētkiem bez vīna? Jaunie, izskatīgie sulaiņi (no kreisās) Oļegs Sokirka un Raimonds Logins gādāja, lai teatralizētā uzveduma laikā "Gadsimtu krustcelēs" interesenti nobaudītu muižas īpašo sarkanvīnu.

Foto - no personīgā arhīva

Lai spid! Ceturtdienas vakarā par īpaši emocionālu brīdi izvērtās degošu laternu palaišana naksnīgajās debesis.

Pēc sacikstēm "Iemetam. Izvelkam. Ir!". Makšķernieku sacikstēs piedalījās 11 braši vīri: Žanis Šīmanovskis, Raimonds Ielaidnis, Andris Turkins, Kazimirs Anspaks, Aleksandrs Calpanovs, Valdis Prancāns, Juris Mednis, Vitolds Prancāns, Andris Veisis, Agris Afanasjevs, Jānis Dreimanis. 1.vietu sacikstēs ieguva Kazimirs Anspaks, kura loms kopumā svēra 7,5 kg. Aiz viņa ierindojās Andris Turkins (5,22 kg) un Aleksandrs Calpanovs (2,83 kg). Vislielāko zivi (0,380 kg) no Viļakas ezera šoreiz izcēla Aleksandrs Calpanovs.

Pirms starta. Sešpadsmitgadīgais Jānis Ķerāns pirms orientēšanās sacikšņu starta sprieda, ka maršruts nebūs visai grūts - jānoskrien tikai 3,2 kilometri. "Iepriekšējās sacensībās skrējēju 9 km, turklāt pa mežu," atklāja Jānis.

Foto - J. Kirsanovs

Deviņvīru spēks. Aleksejs Cvetkovs no Malnavas, ciemojoties pie draugiem Viļakā, paguva piedalīties arī vairākās sportiskās aktivitātēs, tostarp siena ķīpu nešanā.

Labo, kreiso. Terēzija Babāne kopā ar vīru Ivaru un trīs dēliem - Kristapu, Kristiānu un Kasparu - ar aizrautību piedalījās visdažādākajās stafetēs.

Foto - J. Kirsanovs

Vāra zivju zupu. Spītējot stiprajam lietum, piektdien jau četros no rīta Viļakas pludmalē pulcējās makšķerēšanas sacikšņu dalībnieki, kurus sagaidīja Neptūns un Nāriņas. Lai arī līdz kaulam izmirkusi un vairākkārt pārģērbusies, Medņevas tautas nama vadītāja Skaidrīte Šaicāne izrādījās izturīga un prasmīga saimniece.

Foto - J. Kirsanovs

Mmmm..., cik gardi! Imants Mednis atzina, ka pats ir aizrautīgs makšķernieks, tomēr šoreiz makšķernieku sacikstēs viņš nepiedalījās stiprā lietus dēļ. Toties vīrietis atzinīgi novērtēja gardo zivju zupu, ar ko piektdien cienāja sportisko aktivitāšu dalībniekus.

Foto - J. Kirsanovs

Foto - J. Kirsanovs

Foto - no personīgā arhīva

Vai spokojas? Piektdienas vakarā pie Viļakas novada muzeja mazliet spokojas, jo tur tikšanās bija norunājuši Marienhauzenas pils spoki.

Foto - no personīgā arhīva

Pēc koncerta. Piektdien Viļakas Romas katoļu baznīcā "Vasaras nakts lūgšanu" viļacēni izdziedāja kopā ar Kubulu pagasta jaukto ansambli.

Foto - I. Tušinska

Ieskats latgaļu vēsturē. Sestdien svētku apmeklētāji ar interesi vēroja seno latgaļu vēstures restoratoru "Kroma kolna brolistes" demonstrētos 9. – 13. gadsimta latgaļu karavīru tērpus, apskatīja senos vairokus un bruņucēpures, vēroja zobenciņu paraugdemonstrējumus, šāva ar loku un pat piemērija seno latgaļu bruņukreklu.

Foto - I. Tušinska

Amatnieku tirdziņš parkā. Tirdziņā varēja iegādāties visdažādākos amatnieku ražojumus – medu, maizi, alu, ziepes, rokdarbus, ziedus un daudz ko citu. Lai piedāvātu pircējiem pašu austus linu dvieļus, galdautus un smaržīgas zāļu ziepes, no Cēsaines bija ieradusies arī mājažotāja Vineta Meistere (attēlā).

Foto - I. Tušinska

Modina pilsētu. Sestdien no rīta, modinot pilsētu, Ezis kopā ar mimiem no Rīgas, Alda Prancāna vadīto saksofonistu ansambli, Šķilbēnu kori "Viola" un ģitāristiem pa Pils ielu devās uz svinību vietu parkā.

Foto - I. Tušinska

Krāmu tirdziņā. Krāmu tirdziņā varēja iegādāties senas mantas, piemēram, padomju laiku nozīmītes, un nobaudīt tēju, kas vārīta istā cara laika patvārī.

Foto - J. Kirsanovs

Gudrs un miļš. Kinologi svētkos demonstrēja robežsardzes suņu prasmes atrast cilvēkus, sprāgstvielas un pārmeklēt apkārtni. Tomēr visvairāk prieka bērniem sagādāja iespēja paglaudīt četrkājainos robežsargus.

Foto - J. Kirsanovs

Vienreizēja iespēja. Valsts Robežsardzes Viļakas pārvalde kopā ar Aviācijas pārvaldi bija sagādājušas vienreizēju iespēju visiem interesentiem tuvplānā izpētīt istu robežpatruļššanai un glābšanas operācijām paredzētu helikopteru.

Foto - J. Kirsanovs

Uzstājas ielu vingrotāji. Viļakas Valsts ģimnāzijas audzēkņi Deivis, Sergejs, Dāvis, Arvils un Vairis iepriecināja svētku apmeklētājus ar savām vingrošanas prasmēm.

Foto - J. Kirsanovs

Vecums nav šķērslis. Deivis Dvinskis labprāt demonstrēja tēvam Dzintaram piederošos pagājušā gadsimta 50. – 60. gados ražotos motociklus "Iž" un "Voshod", piedāvājot ar tiem pavizināties.

Foto - J. Kirsanovs

Puikas un ieroči. Kapteinis Roberts Kaļva, kurš dienē Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes Lavošnieku robežsardzes nodaļā, labprāt demonstrēja ieročus un citu robežsardzes ekipējumu. Visvairāk puikām patika paturēt rokās istus *kalašņikova* automātus, *zigzauer* un *makarova* pistoles.

Svētku gājiens. Viļakas svētku noslēgums sākās ar krāšņu gājienu no novada domes. Saposušies, smaidīgi un jautri pa pilsētas galveno ielu brauca, gāja un aizdejoja pašdarbnieki un strādājošo kolektīvu ļaudis. Starp viņiem bija arī tuvākas un tālākas apkaimes viesi.

Atnākušas no senatnes. Patiesībā – ieradusās izpušķotā zirga pajūgā - uz estrādes kāpa grāfiene Alina Lippe-Lipska ar savām četrām meitām, kurām vēlāk godpilnā cieņā paklanijās pārējie Viļakas galma ļaudis. Grāfiene teica arī runu: "Mana mīļā Marienhauzēna, mana tauta! Pagājuši gadsimti, pārdzīvoti dažādi laiki un dažādas varas valdījušas. Bet redzu, ka te dzīvoja un dzīvos ļaudis, kuri seno Latgales zemes stūrīti mīl, ciena un ir tam uzticīgi. Lai tā būtu vienmēr!"

Ar pilsētas simbolu. Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs svētkos bieži bija redzams kopā ar Ezi – veiksmes un labklājības simbolu. Priekšsēdētāja uzruna lika aizdomāties: "Ko īsti svinam? Vai tad arhibīskapa rīkojumu par Viļakas apbūvi pirms daudziem gadsimtiem? Mūsu senči te ir dzīvojuši, kopuši zemi, mežus un upes, izolējuši kultūru un tradīcijas, nosargājot identitāti. To tad arī svinam! Mums ir lieli svētki, jo mums katram ir mūsu Viļaka, ko mīlam, neskatoties uz tās nepilnībām."

Koncerts. Noslēguma pasākums bija veidots kā iepriekšējo svētku dienu noslēgums, kurā ne tikai koncertēja lieli un mazi pašdarbnieki un viesi, bet sumināja arī ideju autorus, konkursu veiksmīniekus un čaklākos novada ļaudis.

Aplausi Viļakas ļaudim. Pilsētas parkā bija pilnas visas solu rindas. Skatītāji aplaudēja cilvēkiem, kuri šeit dzīvo, kuri ar ikdienas darbu vairo pilsētas skaistumu un nes pāri robežām tās vārdu. Izskanēja sveiciens visiem pilsētas iestāžu un uzņēmumu darbiniekiem!

Paldies čaklajiem! 720 gadi nav joka lieta, kā daudzi teica, un tie paliks atmiņā ar vērienīgumu un piemiņas balvām. Novada domes priekšsēdētājs pasniedza skaitas goda plāksnes un diplomus sakoptāko pārvalžu, iestāžu, lauku sētu un daudzdzīvokļu māju saimniekiem, kas turpmāk greznos šos ipašumus, atgādinot nozīmīgo Viļakas jubileju.

Dāvana no sirds. Vijai Circānei, gatavojoties svētkiem, jau pavasarī radās ideja Viļakas bibliotēkas vārdā aicināt čaklus rokdarbniekus iesaistīties vērienīga musturdeķa darināšanā. Dzīpars pie dzīpara, kvadrāts pie kvadrāta, un tapa ar mīlestību veidota dāvana, ko visi varēja redzēt svētku noformējumā uz estrādes. Bija izveidoti 675 musturdeķa fragmenti, ko darināja 83 rokdarbnieces. Pirmās šim darbiņam atsaucās Balvu pilsētas "Mežģa" rokdarbnieces. Daudzos fragmentus izkārtoja zemes, auglības un debesu zīmēs.

Vakara pieņemšana. Pēc koncerta novada domes priekšsēdētājs uz sarunu pie vīna glāzes aicināja Viļakas pilsētas sadarbības partnerus, ciemiņus, Viļakas svētku pasākuma organizatorus un arī presi. Viņš pauda gandarijumu par ieguldītā darba rezultātu un cilvēku atsaucību. Novērtējumu lietderīgajai sadarbībai, kas noteikti turpināma, izteica arī viesi no Igaunijas un Krievijas – Pitalovas rajona padomes priekšsēdētāja Jeļena Krilova un Rapinas biznesa inkubatora centra vadītājs Leo Kutts.

Populāras dziesmas. Vakara krēslā muzicēja tautā populāri mākslinieki no Rīgas, ar kuriem kopā bija arī bērnu deju kolektīvs. Kā vienmēr, atraktīvs bija "Dāmu pops" ar Olgu Rajecku vadībā. Īsi pirms pusnakts sāka skanēt baznīcas zvani un pulksten 12 naktī augstu gaisā pār estrādi sākās krāsainu zvaigžņu lietus. Piektās dienas svētki noslēdzās ar grandiozu salūtu.

Laika zīmes **Augusts** (Viršu, Rudzu un Suņu mēnesis)

Augusts ir labības, sīpolu, ķiploku vākšanas un ziemāju sējas laiks. Laiks, kad nogatavojas pirmie āboli, kazenes un meža rieksti. Meža staipekņiem veidojas sporas, kartupeļiem vīst laksti un zalkšu mātīte dēj olas. Rudzu mēnesī zemniekam trīs darbi: pļaut, art un sēt. Ticējums saka, ka augustā saulīte silda, bet ūdens atdziest. Līdz pusdienām vasara, pēc pusdienām - rudens. Viršu mēnesis smaržo pēc āboliem, sēnēm un viršu medus.

Vecā Anna ir 7.augustā. Jāvērō laiks, lai zinātu, kāda būs ziema. Auksts rīts ar rasu paredz aukstu ziemu. Diena lietaina, būs sniegaina ziema. Kāds laiks līdz pusdienām, tāds līdz Ziemassvētkiem. Kāds pēc pusdienām, tāds pēc Ziemassvētkiem.

Labrencis jeb Uguns diena ir 10.augustā. Labrenci Uguns mātei jāva atpūsties, nekūra uguni. Ap Labrenci īsts labības kulšanas laiks un sākas rudzu sēja. Tāpat linu plūškšana un kartupeļu norakšana. Cūkas liek aizgaldā. Labrencis bija arī kazu kaujamā diena.

Ticējumi. Ja grib labus sīpolus, Labrenci tie jāņem nost. Ja ap Labrenci miglaini rīti, augusta beigās būs pirmās salnas. Skaista Labrenča diena sola skaistu rudeni.

Lielā Māra jeb Vasaras Māra ir 15.augustā. Lielās Māras mielastam kauj

āzi. Nedrīkst mērkēt linus, velēties. Uzko pa māju, jo kukaiņi, it sevišķi blusas, kas šai dienā izdzīti, atpakaļ vairs neatgriežas.

Ticējumi. Kāds 15. augusts, tāds septembris. Ja sīpolus vāc 15. augustā, tie neizaugs lokos. Ja debesīs gubu mākoņi, būs jauka atvasara. Ja līst, rudens būs lietains.

24.augustā ir Bērtulis. Jēru kaujamā diena, arī rudens sēņošanas sākums. Bērtuļos beidzas medus vasara. Šajā dienā "kāpj bitēs" un tām izlūdz saulainās vasaras ienesumu, bet pirms tam jānoskaita pateicības lūgšana dzīvībai radībai.

Ticējumi. Ja bezdelīgas pazūd pirms Bērtuļiem, pirms Miķeļiem būs sniegs. Kāds laiks Bērtuļos, tāds visu rudeni. Ja lietains, atvasara būs īsa, bet silta un saulaina.

Linu diena ir 25. augustā. Linu plūškšanas laika sākums. Tā ir diena, kad dzērves "aiznes" launagu.

Ticējumi. Ja vēss un lietains 25.augusts, būs auksta ziema.

Kādu laiku varētu sagaidīt augustā?

Ticējums saka, ja augusta sākumā karsts, tad ziema būs auksta un sniegaina. Ja pirmās augusta dienas ir karstas, būs gara ziema, bet kopumā silts

augusts norāda uz oktobra vējiem. Kopumā siltais un ar nokrišņiem ne sevišķi bagātais jūlijs ar līdzīgiem laika apstākļiem ietieksies arī augusta sākumā. Laikā līdz Labrencim (10. augusts) silts, saulains un pārsvarā sauss laiks. Dažas dienas būs arī karstas, kam sekos īslaicīgas lietusgāzes un pērkona negaisi. Latvijas austrumu daļā vietām tie var būt arī postoši. Tomēr, neskatoties uz lietu, augusta pirmā puse būs vairāk sausa, nekā mitra. Līdz ar to kopumā labs varētu būt arī graudaugu ražas novākšanas laiks.

Mēneša vidū palielināsies nokrišņu iespējamība un kļūs vēsāks. Šajā laikā lielākoties mērens sēņu lietutiņš, kas tikai atsvaidzinās Rudzu mēneša saulaino dabu. Augusta otrajā pusē mēreni silts un bez būtiskiem nokrišņiem. Laikā ap Bērtuli dienas var kļūt siltākas un ducinās arī pērkons. Vēlāk, mēneša beigās, laiks nepastāvīgs. Dienas vēsākas, naktis dzeštrākas, bet skaidrajās naktīs salnu vietās arī pirmās rudens salnas. Kopumā augusts būs mazliet siltāks, kā parasti, un nokrišņi būs normas robežās. Jāvērō virši. Ja zied vairāk no galotnes, rudeni sals nāks lēnāk, bet būs stiprāks. Tāpat lazdas. Ja daudz riekstu, ziemas sākumā būs daudz sniega.

Jauku augustu vēlot, V.BUKŠS

Der zināt **Ēnas princeses – hostas**

Hostām piemīt viss, ko vien dārznieks var vēlēties - tās ir ne tikai dekoratīvas, bet arī neprasa sarežģītu kopšanu, šķirņu bagātība spēj atbilst visdažādākajām gaumēm. Hostas iespējams audzēt gan dārzā, gan podos uz balkona, terases un pie mājas. Hostu dzimtene ir Āzijas reģions, galvenokārt Japāna.

Hostas var nodzīvot ļoti ilgi, kļūst pat mūžvecas, un to skaistums ar gadiem tikai pieaug. Pirmos trīs - četrus gadus hostas piebriest un attīstās, lēni augot, savu patieso krāšņumu sasniedzot tieši pēc šī laika. Tā kā pieauguši augi var būt ļoti kupli, atkarībā no šķirnes, tos stādot, būtu jāievēro pietiekams atstatums, lielajām šķirnēm pat līdz 90 cm. Izvēloties hostu atrašanās vietu, jāņem vērā, ka ne visas šķirnes paredzētas tikai ēnai - ir arī tādas, kas labāk augs, ja tās palutinās saules stari, citas tieši saulē maina krāsu. Piemēram, zillapu hostas saulē zaudēs savu vienreizējo nokrāsu un lapas iekrāsosies zaļas, arī hostas, kuru lapas rotā balti raksti, labāk jutīsies ēnā, taču zaļās, dzeltenās un svītrotās hostas labāk pacietīs gan saules gaismu, gan sausumu.

Vasarā hostas uzzied - lekno lapu vidū izsprauca ziedkātiņi ar smalkiem zvanveida ziediem, kas var būt baltā, rozā vai violetā krāsā. Dažām šķirnēm šie ziedi arī smaržo, taču, lai cik divaini tas nebūtu, hostu ziedi ir tikai *piedeva*

košajām lapām un noteikti nespēšs *pirmo vijoli*.

Rudeņos hostu lapas iekrāsojas zeltaini dzeltenas un novīst. Šajā laikā augs būs pateicīgs par mēslojumu ar humusu. Pārējā laikā hostām nav nepieciešama nekāda aprūpe, vienīgi jāraugās, lai augam nekad nepietrūktu mitruma un arī lai nebūtu pārmērīgi mitrs. Turklāt pārāk bieža mēslošana var nodarīt kaitējumu - auga audi kļūs mīksti un uzņēmīgi pret sēnīšu slimībām.

Hostu niknākais ienaidnieks ir gliemezis, kuram ļoti garšo šo augu lapas, tādēļ pavasaros, kad lapas tikko spējušas atvērties, tajās jau manāmi neglīti robi. Pret gliemežiem var cīnīties, iedēstot hostas podos un novietojot uz paaugstinājumiem, vai arī šos mazos, nejaukos dārza iemītniekus nolasot. Iespējams izvēlēties arī tādas hostu šķirnes, kuru lapas ir cietas un gliemežiem negaršo. Ziemā hostas nav jāapsedz un īpaši jāuzmana - tās var mierīgi izturēt arī -20°C salu. Hostu virszemes daļa atmiris, taču pavasarī dzīs atkal jaunus un košus dzinumus.

Tā kā hostas ir daudzveidīgas gan auguma ziņā, sākot no pavisam maziņām, līdz gandrīz metru augstām, gan lapu struktūras, formas un krāsojuma ziņā, tām ir arī plašs dekoratīvais pielietojums. Hostas var stādīt zem auglīkiem un pie krūmiem, tās var rotāt diķu malas, bet mazās šķirnes

izskatīsies glīti dobju malu noformējumā. Hostu šķirnes, kuru lapas rotātas ar baltiem ornamentiem, optiski izgaismos tumšos dārza nostūrus, arī atpūtas vieta dārzā šķitīs ilgāk gaiša, ja to ieskaus zaļbaltu hostu lapas un augi ar baltiem ziediem. Lielo šķirņu hostas efektīgi izskatīsies, arī augot kā atsevišķs indivīds, taču visu šķirņu lapas novērtēs floristi, jo tās ir gandrīz vai neatņemama dažu ziedu kompozīciju sastāvdaļa.

Hostas ar baltu lapu krāsojumu ir *H. undulata 'Albomarginata'*, to ziedi ir violeti, *H. 'Night before Christmas'* - zaļš kombinācijā ar baltu, *H. 'Patriot'* - plata, balta lapu mala. Hostas ar dzeltenu lapu krāsojumu - *H. fortunei 'Aureomarginata'*, tām ir dzeltena lapu mala un violeti ziedi, *H. 'Golden Tiara'* - dzeltenzaļa ar violetiem ziediem, *H. 'Aphrodite'* - zaļas lapas un smaržīgi balti ziedi, *H. 'Snowflake'* - balti ziedi, zaļas lapas.

Darbi augustā

Augļu dārzā:

- ☞ Pēc ogu nolasīšanas ap ogulājiem uzirdina augsni, sausā laikā bagātīgi laista, dod papildmēslojumu ar samazinātu slāpekļa daudzumu.
- ☞ Upeņu un jāņogu krūmiem izgriez sausos un slimības bojātos zarus.
- ☞ Turpina acot augļu kociņus.
- ☞ Nolasa un sadedzina nobirušos, kaitēkļu bojātos augļus.
- ☞ Zemeņu ceriem regulāri nogriez jaunās ūsas.
- ☞ Mēneša sākumā stāda zemenes.
- ☞ Gatavo jāņogu koksnainos spraudņus.

Košumdārzā:

- ☞ Apgriez lobēlijas un lobulārijas - tad tās ziedēs līdz pat rudens salnām.
- ☞ Mēneša pirmajās dienās aco rozēs.
- ☞ Ieteicams pārstādīt peonijas, lautzās sirdis un citas vasaras pirmajā pusē ziedošās puķes.
- ☞ Pļauj, mēslo un laista zālienu.
- ☞ Nogriez noziedējušās ziedkopas.
- ☞ Regulāri laista un mēslo dārzā iznestos telpaugus, pārbauda, vai tiem nav kaitēkļu. Ja naktis kļūst vēsas, telpaugus ieteicams pārvietot uz telpām.
- ☞ Dod papildmēslojumu viengadīgajām puķēm.
- ☞ Pastāvīgā vietā izstāda divgadīgos augus - kāšrozēs, atraitnītes un ziemcietes.
- ☞ Mēneša beigās ieteicams pārstādīt, pavairo ar zviņām lilijas.

Telpās:

- ☞ Saldē ogas un garšaugus.
- ☞ Līdz augusta vidum apgriez oleandru - tad tas līdz vasaras beigām paspēs ieriest pumpurus nākamā gada ziediem.

☞ Hipeastriem samazina laistišanu.

Sakņu dārzā:

- ☞ Augusta sākumā sēj redīsus un dilles.
- ☞ Mēneša vidū rok agros kartupeļus.
- ☞ Vāc ķiplokus, kad sāk dzeltēt lapas. To nedrīkst nokavēt, citādi ķiploku galviņa sadalīsies atsevišķās daivās.
- ☞ Vāc un apžāvē saulē sīpolus.
- ☞ Pārrok kompostu.
- ☞ Rok kartupeļus.
- ☞ Mēneša vidū ar ceru dališanu pavairo daudzgadīgos dārzenus un garšaugus.

Siltumnīcā:

- ☞ Galotņo tomātus, lai augs neveido jaunus ziednešus.
- ☞ Novāc tomātu ražu.
- ☞ Augus laista dienas pirmajā pusē, pēc tam kārtīgi izvēdina siltumnīcu, lai naktī neveidotos kondensāts, kas veicina sēņu slimību izplatīšanos.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **6.** (18.25-24.00), **7.** (00.00-07.15), **14.** (08.18-19.32), **20.** (23.29-24.00), **21.** (00.00-10.01), **28.** (06.04-19.07) **augustā.**

Piemērotas dienas pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai - **13., 14., 22., 30., 31.augustā** un **1.septembrī.**

Īstā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frizūra saglabātu formu - **8., 9., 10., 11., 17., 18.augustā.**

Diena, kas piemērota skaistumkopšanai - **11., 12., 17., 18., 26., 27.augustā.**

Īstais laiks ģenerāltīrīšanai - pareizā mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās. Izmazgātā veļa ir tīrāka **31.augustā** un **1. septembrī.** Īpaši veiksmīga diena tiem, kuri ļauj un paļaujas uz to, ka viss notiek īstajā laikā un vietā - **13.augustā.**

Mēness tukšais laiks - piemērots, lai pabeigtu iesākto, sakārtotu domas un atpūstos. **Augustā** - **7.** (00.51-24.00), **8.** (00.30-04.04), **16.** (20.32-24.00), **17.** (00.00-06.25), **18.** (21.26-24.00), **19.** (00.00-07.06), **21.** (04.45-07.43), **23.** (04.38-10.13), **25.** (13.01-16.13), **28.** (01.58-02.08), **29.** (07.44-24.00), **30.** (00.00-14.32). **Septembrī** - **1.** (03.06-24.00), **2.** (00.00-03.00), **3.** (20.52-24.00).

Katru dienu vairot sevī mundrās domas.

Atrast to, kas ļauj kaut vai **uz mirkli kļūt priecīgākam.**

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Kalendārs **Dārza darbu kalendārs augustā**

P	5	Vz	12	Sv	19	M	26
O	6	L	13	Sk	20	Ū	27
T	7	L	14	St	21	Z	28
C	8	J	15	St	22	A	29
P	9	J	16	M	23	A	30
S	10	Sv	17	M	24	Vr	31
Sv	11	Sv	18	M	25	Vr	

☐ -labākais laiks potēšanai, spraudņu ņemšanai, augļu novākšanai
 ☐ -labākais laiks stādīšanai, koku un krūmu apgriešanai, mēslošanai
 ☘ -Lapu dienas ☉ -Augļu dienas ☞ -Sakņu dienas ☁ -Ziedu dienas
 ☞ -nelabvēlīgs laiks dārza darbiem

* Izmantotie materiāli: "36.6", "Dārza Pasaule", interneta portāli

Jaunākie žurnālu numuri

Dārza Pasaule

☞ Mājas visskaistākā istaba. Laimdotas un Nikolaja Dembovska čaklās rokas un neizmērojamā enerģija dzimto vietu pārvērtuši par burvīgu paradīzes stūrīti.

☞ Augļu dārza ABC. Jā, tomēr stādīšu jaunas zemenes!

☞ Šogad pret nākamā gada kaitēkļiem un slimībām. Daudz vienkāršāk kaitīgos organismus ierobežot rudenī, nekā ar to nodarboties

nākamajā gadā.

☞ Šķiedrvielas patērējam krietni mazāk, nekā nepieciešams, tādēļ svarīgi zināt, kurus dārzeņus uzturā vajadzētu lietot vairāk.

☞ Dārzu glabāšanas knifi. Kā zināt, kad dārzeni ir gatavi novākšanai.

☞ Pats, pats īpašākais dārziņš. Interesanti varianti un vērtīgi padomi, kā izveidot garšaugu un ārstniecības augu dārziņu.

☞ Ziemciešu un sīpolpuķu tandēms dobē. Vērtīgi padomi, kā ziemciešu stādījumus kombinēt ar sīpolpuķēm.

☞ Ātrā palīdzība dārzam. Nereti dārzā ar savām zināšanām nepietiek, un nepieciešams speciālista padoms. Bet kur to rast?

☞ Traktori un raideri – žiperīgie zāles plāvēji. Ja jākopj lielas platības, vērts padomāt par traktora vai raidera iegādi, tie ievērojami atvieglos darbu.

☞ Rīgas eksotiskākā rota – Botāniskais dārzs. Latvijas Universitātes Botāniskais dārzs ir iecienīts tūrisma objekts vērtīgās bioloģiskās daudzveidības dēļ.

Ilustrētā Zinātne

☞ Utis pārtiek no cilvēkiem jau 25 miljonus gadu. Utis, vistīcāmāk, ir kopā ar mums kopš cilvēces pirmsākumiem. Tāpēc pētniekiem par šo parazītu ir interese, un viņi grasās izmantot utis gan mēra infekcijas ceļu, gan pasaules kolonizācijas izpētē.

☞ Milzīgi melnie caurumi. Kādam astronomu kolektīvam gluži nejauši ir izdevies pirmoreiz pamanīt neparasti lielus melnos caurumus. Tie atrodas ļoti tālu milzu galaktiku centrā un glabā sevī vēl aizvien neatminētu miklu.

☞ Tagad auto brauc ar strāvu. Lieli, smagi akumulatori, īss pilnas uzlādes nobraukums un maza jauda vairāk nekā 100 gadu neļāva elektromobiļiem izspiest no ceļiem benzīna rījējus. Tagad laboratorijās ir pārvarētas gandrīz visas nepilnības.

☞ Pievilcības bioloģiskā būtība. To neizskaidrojamo sajūtu, kad skatiens aizķeras pie kāda pievilcīga pretējā dzimuma pārstāvja, līdz šim ir spējuši aprakstīt tikai dzejnieki. Tomēr zinātnieki ir atklājuši arvien vairāk sakarību, kas ļauj mums izprast skaistuma bioloģisko būtību.

☞ Lidmašīnu bāzes kuģi skaitļos. Pasaules jūrās giganti kuģo vairāk nekā 90 gadu. 2015. gadā kādu ASV Virdžīnijas štata ostu atstās pirmais jaunās paaudzes lidmašīnu bāzes kuģis.

☞ Zemūdens sarkanie velni. Tikšanās ar Humbolta kalmāriem to aso nagu, paralizējošā kodiena un agresīvās dabas dēļ ir nepatīkama ikvienam pretiniekam. Nesen atklāts, ka kalmāri medī kā vilki.

☞ Fiziķi spēj padarīt priekšmetu neredzamu. Tagad zinātne ir ļoti tuvu tam, lai piepildītu burvju mākslinieku seno sapni un padarītu priekšmetus neredzamus. Jau tagad eksperimentos izdodas panākt, ka nelieli objekti izgaist.

☞ Akmens ieroči attīstīja saprātu. Pirms 2,6 miljoniem gadu kāds no mūsu senčiem trieca akmeni pret akmeni, aizsākot attīstības ceļu, kas padarīja viņa pēcnācējus par efektīviem medniekiem un gudriem amatniekiem.

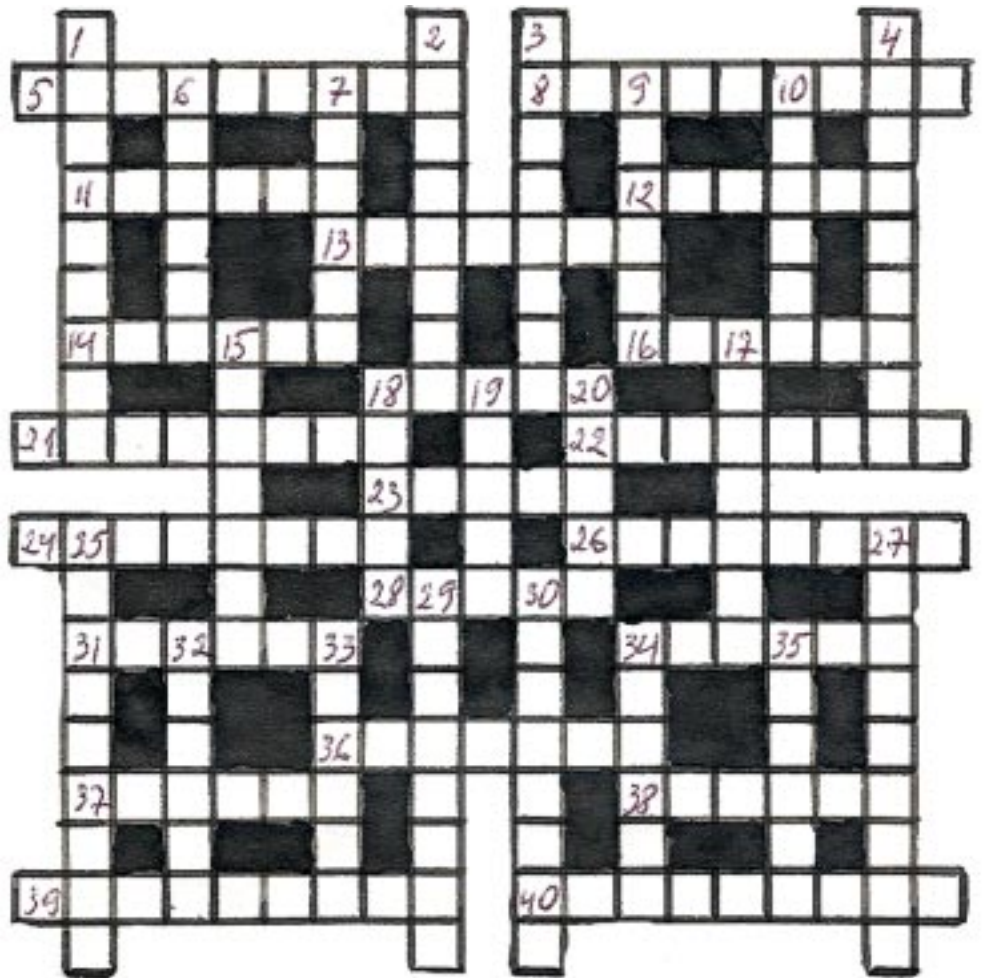
☞ Mēs neesam sava organisma saimnieki. Miljardiem baktēriju mazās kolonijās dzīvo it visur – no mutes līdz pat kājas lielajam pirkstam. To ir tik daudz, ka paša cilvēka šūnas veido tikai vienu procentu no visu ķermeņa šūnu kopskaita.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.augustam.

Sastādījis A. Levgovds

Jūlija mīklu

atrisināja: A.Kravalis, M.Paidere, I.Dzergača, S.Vēvere, D.Kivkucāns, L.Kivkucāne, A.Kravale, M.Pretice, Ž.Mergina, C.Zelča, L.Baranovskis, D.Svarinskis, A.Lukumietis (Balvi), Z.Tišanova, I.Kudure (Viļaka), B.Ķise, O.Zelča, A.Mičule (Tilža), E.Leļeva (Kubuli), L.Ločmele (Baltinava), A.Vicupa (Vectilža), V.Dragune (Kuprava), V.Ločmele (Lazdukalns).

Par jūlija krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem EVITA LEĻEVA no Kubulu pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla augustā

Horizontāli: 5. Vēstures nozare, kas pēti ģerboņus. 8. Zivjēdājs. 11. Ķirbju dzimtas dārzeņi. 12. Kopumā, vispārīgi. 13. Mednieki Ziemeļamerikā, kas medī ar slazdiem. 14. Gūt vērtus futbolā. 16. Virsējā zemes kārta. 18. Latīņamerikāņu deju mūzikas stils. 21. Aizsargsiena. 22. Koridors. 23. Bambuslācis. 24. Roku nagu kopšana. 26. Jauniesaucamais. 28. Posms stafetē. 31. Augs, no kura iegūst vaniļīnu. 34. Kultūraugu maisījums. 36. Cietes rūpniecības blakusprodukts. 37. Darbības lauks. 38. Rietumi. 39. Izrakstīta ar ornamentiem. 40. Izņemot (kādu).

Vertikāli: 1. Orķestra sitaminstrumentu grupa. 2. Promenāde. 3. Peldošs ledus kalns. 4. Zemes lielīpašnieki. 6. Izdevums, kurā sakopoti zīmējumi, fotogrāfijas u.c. 7. Atdarināt. 9. Dzimtene. 10. Dzīvnieku valstis. 15. Kukaiņi. 17. Mašīna koku garenzāģēšanai. 18. Asins saindēšanās. 19. Metamais ierocis. 20. Receklis no jūras aļģēm. 25. Paruđeni. 27. Ietekmēt. 29. Krodziņi Itālijā. 30. Ainavas. 32. Roņu suga. 33. Lidmašīnu "garāžas". 34. Salaku dzimtas jūras zivis. 35. Džudo cīņas paklājs.

Jūlija mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Šeikeri. 5. Silfīda. 8. Ekonome. 9. Rādiuss. 10. Aizstāt. 13. Paralakse. 16. Sasons. 18. Centrs. 20. Liesa. 22. Himna. 23. Grīva. 24. ANO. 25. Mis. 26. Tvaiks. 27. Tilde. 28. Alibi. 31. Pavāre. 33. Krasts. 38. Argonauti. 39. Etalons. 41. Retorte. 42. Mārtiņi. 43. Izstāde. 44. Sasists.

Vertikāli: 1. Šarlaks. 2. Indekss. 3. Iesnas. 4. Ēna. 5. Seanss. 6. Īstenot. 7. Artelis. 11. Valči. 12. Rauts. 14. Antikvārs. 15. Belveders. 17. Aronija. 19. Risināt. 20. Lapsa. 21. Agati. 29. Lidot. 30. Buras. 31. Plebeji. 32. Vigvams. 34. Seteris. 35. Slidens. 36. Prasme. 37. Stūris. 40. Ota.

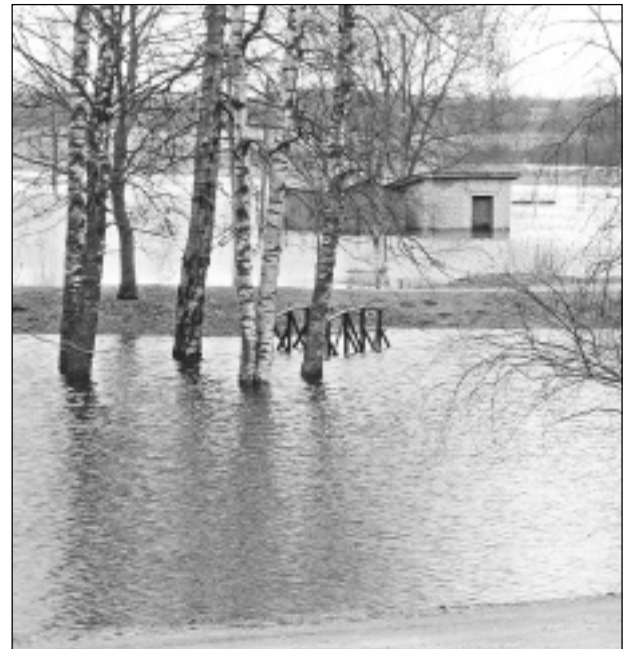
Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Mājas sargs. Iesūtīja Jānis Kuprišs.

Pavasara plūdi. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Notikums

Mednieki Rugājos trenē aci un pieslīpē šaujamos

Otrajā augusta sestdienā Latvijā atklās ūdensputnu medību sezonu, vēl pēc diviem mēnešiem sāksies dzinējmedības, arī tagad mednieki medi uz gaidi. Medībās ir svarīgi prast pareizi rīkoties ar ieroci, ievērot drošības noteikumus, tādēļ jau vairākus gadus reģiona šautuvē, kas atrodas Rugājos, notiek šaušanas sacensības medniekiem.

Šogad šaušanas sacensības Rugāju šautuvē, kas notika 27. jūlijā, pulcināja krietni mazāku dalībnieku skaitu, ko varēja izskaidrot gan ar dažādiem pasākumiem apkārtējos novados, gan kapusvētkiem. Tomēr par trāpīgākā šāvēja godu sacentās trīs komandas, kā arī vairāki šāvēji individuāli. Sacensībās piedalījās mednieku komandas - "Gulbene", "Sebeži", "Mieriņi", kā arī individuāli mednieki Egils Ločmelis, Dairis Gabranovs, Ivars un Vladimirs Bubnovi, Lauris, Jānis un Dairis Neilandi, Vilnis Zvirgzdiņš, Ralfs Ratkevičs, Gatis Čamans.

Cīnās ne pa jokam

Sacensības šaušanā notika vairākos sporta veidos - šaušanā pa skrejošo mežacūku un alni no medību bises, sportingā (šaušana pa lidojošiem priekšmetiem) un snaiperšaušanā ar karabinēm no liela attāluma.

Sivā cīņā starp komandām pirmajā vietā ierindojās Gulbenes komanda, otrajā vietā "Mieriņu" mednieku kolektīva komanda, bet trešajā mednieku komanda "Sebeži". "Pirmās un otrās vietas ieguvējām komandām bija vienāds punktu skaits. Tomēr Gulbenes komanda izrādījās precīzāka deviņu punktu trāpījumā. Ja komandām iegūto punktu summa ir vienāda, augstāku vietu ieņem tā komanda, kuras vingrinājumu mērķos ir vairāk augstākas vērtības trāpījuma," paskaidroja Austrumlatgales virsmežniecības Balvu biroja mežzine Renāte Liepniece, kura pildīja sacensību sekretāres pienākumus.

Individuālajā vērtējumā snaiperšaušanā pirmo vietu ieguva Vilnis Zvirgzdiņš, otrās vietas ieguvējs ir Dairis Neilands, bet trešais palika Ilmārs Štāls.

Sportingā par labāko atzina Ralfu Ratkeviču, otrais - Ivars Bubnovs, bet trešais - Vilnis Zvirgzdiņš.

Šaušanā pa skrejošo mežacūku trāpīgākais bija Normunds Sietnieks, otrais labākais - Aivars Lizinskis, bet trešais Aleksandrs Verjanovs.

Šaušanas sacensībās pa skrejošo alni labāk veicās Vilnim Zvirgzdiņam, Egilam Ločmelim un Naurim Neilandam, kuri arī ierindojās attiecīgajās vietās.

Vladimirs Bubnovs no Baltinavas kopā ar dēlu Ivaru mednieku sacensībās startēja individuāli. Sportinga sacensībās Ivars izcīnīja otro vietu, bet Vladimirs - ceturto. "Jaunajiem priekšroka," pajokoja tēvs, piebilstot, ka abi ar dēlu labprāt piedalās mednieku sacensībās, kas notiek tuvākajos novados. "Tā ir laba pieredze. Ja netrenējas, var zaudēt gan šaušanas iemaņas, gan mednieka modrību. Pie tam, 27. jūlijā

Mednieku kluba "Mieriņi" komanda. Mednieki: Normunds Sietnieks no Rugājiem, viesmednieks Ralfs Ratkevičs no Tukuma, Ilmārs Štāls no Rugājiem, viesmednieks Gatis Čamans no Rīgas.

Mednieku kluba "Sebeži" komanda. Mednieki Juris Verjanovs, Sergejs Rudčenko, Aleksandrs Verjanovs, Jānis Kuļšs, Aivars Lizinskis.

bija labs laiks, īsti piemērots sacensībām. Kāpēc gan neatbraukt tos pārdesmit kilometrus no Baltinavas līdz Rugājiem?!", secināja Vladimirs. Medībās uz gaidi abiem izdevies nometīt divus meža rukšus. Tagad abi ģimenes vīri pošas uz piļu medībām, ko atklās šajā sestdienā.

Mednieku sacensībās, ko organizēja Rugāju novada mednieku klubs "Mieriņi" (vadītājs Ilmārs Štāls) un Rugāju novada dome, sacensību uzvarētāji guva arī labas balvas. Uzvarētāji saņēma dāvanu kartes no novada pašvaldības un Rēzeknes ieroču veikala, kā arī dāvanas no akciju sabiedrības "Latvijas Valsts meži".

Atgādina par drošību

Runājot par medībām, Austrumlatgales virsmežniecības vecākais medību inspektors Ivars Ikaunieks atgādina par drošības noteikumiem, kas jāievēro medniekiem. Raksturīgākie medību noteikumu pārkāpumi, viņaprāt, kad mednieki pēc medībām neizlādē ieročus, patronas atstāj stobrā, šaujameroci neiesaiņo pārvalkā. Bieži vien to vienkārši aizmirst, vai dara to ar nolūku: ja nu atceļā uz mājām vēl ko nometīs! Nereti šāda rīcība beidzas ar letālu iznākumu.

Ar pielādētu ieroci nedrīkst iet dzinjos, jo var gadīties pakrist. Nedrīkst kāpt medību tornī. Ejoj medībās, noteikumi paredz uzvilkt atstarojošu vesti, lai mednieks mednieku nesajauc ar dzīvnieku.

Ja medībās ievaino dzīvnieku un tas aiziet, atstājot asins pēdas, medību vadītājs noraksta medību licenci un paziņo par to valsts meža dienestam.

Bieži medniekiem problēmas rodas, kad viņi nezina savu medību teritoriju, par kuru ir noslēgti līgumi ar šīs teritorijas īpašniekiem un platības reģistrētas valsts meža dienestā. "Mednieki domā: viss pagasts mūsu, un nu tik medijam," vienu no medību pārkāpumiem atklāj I. Ikaunieks.

Mednieku prestižam un meža dzīvnieku un cilvēku drošībai ļoti kaitē malu mednieki, kas izliek cilpas. Pērn virsmežniecības teritorijā konstatēti vairāki šādi gadījumi. Trīs no tiem atklāti.

Medību inspektors aicina medniekus ievērot drošības noteikumus, līdz ar to saudzēt gan sevi, gan citus medniekus. Arī attiecībā uz nometījamiem dzīvniekiem rīkoties pareizi, jo medības ir divu pušu cīņa, kur meža dzīvniekam dota iespēja izdzīvot, spējot būt veiklākam un gudrākam.

Informē ugunsdzēsēji

Par dienestu, tehniku un cilvēkiem

Pēc ugunsgrēka Rīgas pilī šī gada 21. jūnijā, kas krietni nopostīja valsts un Rīgas simbolu, masu saziņas līdzekļi (arī elektroniskie, kā šajā gadījumā) pievērsās valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tehniskajam nodrošinājumam, stāstot, kādos apstākļos valstī strādā ugunsdzēsēji, tostarp, arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģionālās brigādes Balvu daļa.

Andis Osis vienā no interneta portāliem raksta: "VUGD Balvu daļā strādā 35 cilvēki. Četras ZIL automašīnas, viens "Renault". Daļas komandiera vietnieks Aleksejs Kovšovs nesūdzas ne par saviem ļaudīm, ne autotransportu. Vienīgi padomju laika tehnikai trūkst detaļu. 70.-tajos gados celtajai balto ķieģeļu ēkai gan nav bijis kapitālais remonts, nolietota. Cik var, puši remontējot paši. Jāmaina elektroinstalācija, apkures radiatori, logi. Vada komandieris Andris Baikovs, Mārtiņš Dūviņš un vada komandiera vietnieks Ritvars Komarovskis atklāj detaļas, cik lielā mērā ir nodrošināti ar nepieciešamo.

Ritvars: "Minimāli, ja zina, kā ugunsdzēsēji dzīvo Eiropā."

Mārtiņš: "Igaunijā un lietuviešiem viss ir labāks. Tepat aiz robežas, Pitalovā, kaut arī tikai ZIL, tomēr jauns depo. Mums sveiks "Renault", kas it kā paredzēts dažādiem ceļiem, bet tikai ... cieta seguma. Kā viens no diviem velkošajiem tiltiem iegrīms, tā jābrauc ar ZIL vilkt ārā, ZIL iet divreiz lēnāk, bet ar saviem velkošajiem tiltiem iet tālāk."

Ritvars: "Mēs tagad sēžam uz mēbelēm, ko taisījis mūsu darbinieki. Arī virtuvē veicām remontu paši. Naudu virtuves mēbelēm sametām paši, ledusskapi gan pirms diviem gadiem uzdāvināja valsts."

Mārtiņš: "Valsts dod tik daudz, lai neizlaižam garu. Iekšlietu sistēmā esam aiz policistiem, robežsargiem un dalām trešo vietu ar cietumsargiem. Trūkst speciālo aizsargtērpu."

Ritvars: "Ne visiem ir otrie darbi. Ja ir, tie izsūc spēkus."

Andris: "Nupat atgriezās no Dziesnu un deju svētkiem. Dejoju Balvu deju kolektīvā "Nebēda". Ja strādātu otrā darbā, nevarētu dejot."

Mārtiņš: "Aprīkojumu vajag labāku. Daudz kā trūkst, piemēram, hidromanipulatora. Vienā saimniecībā govs iekrita pagrabā. Nevarējām izvilkāt, tikai striķi aplikām. Atbrauca zemnieks ar hidromanipulatoru un izcēla. Vajadzētu vismaz minimālu alpinisma inventāru. Ķīmiskām avārijām mums ir tikai trīs mazizmēra tērpi. Bet cauri Balviem uz Krieviju ved degvielu, eļļas. Lai Dievs nedod kaut kam apgāzties. Pa kanalizāciju viss satecēs Balvu ezerā."

Ritvars: "Tilžas postenis divas reizes dzina savu ZIL uz tehnisko apskati Rīgā, bet tā arī neaizdzina. Noplisa pa ceļam. "Renault" nobrauc ap 5000 kilometriem, bet bieži jāremontē."

Mārtiņš: "Renault" uzlikta labas kvalitātes Polijā ražota virsbūve, bet aprīkojums tajā salikts nelogiski. Tāda sajūta, ka neviens to nav kontrolējis, bet poļiem galvenais bija visu sabāzt iekšā. Līdz daudz kam neliela auguma cilvēks nevar normāli aizsniegties. Lai izņemtu cirtni, jābūt akrobātām"

Andris: "Navigācija "Renault" nedarbojas. Cik zinu, sanācis misēklis ar piegādātājiem. Bet nav jau viss tikai slikti. 90.-tajos gados uguni dzēsām izdilušās, parastās drēbēs, bet tagad man ir divi kaujas tērpi, elpošanas maska, pārnēsājamā rācija (tās gan nav visiem, bet vajadzētu)".

VUGD Latgales reģiona brigādes Balvu daļas komandieris GUNTIS MAGONE, kurš žurnālista intervijas laikā atradās atvaļinājumā, "Vadugunij" izteica arī savu viedokli: "Precizēšu, ka profesionāļiem ugunsdzēsējiem un glābēju pienākumus daļā pilda 33 darbinieki. Daļā nav komandiera vietnieka, bet mana atvaļinājuma laikā šos pienākumus pildīja Aleksejs Kovšovs, kurš ir vecākais inspektors. Cik labi darba apstākļi ugunsdzēsējiem ir Lietuvā, Igaunijā vai Pitalovā, komentēt nevaru, jo neesmu tur bijis. Remontus veicam paši, cik mums tam piešķir līdzekļus. Jā, visi ZIL ir savu nokalpojuši un lūzt visā valstī, bet, kas attiecas uz "Renault", tad Mārtiņš Dūviņš bija iekļauts komisijā, kas no Latgales brigādes brauca uz Poliju konsultēt poļu būvniekus, kādu virsbūvi likt un kādu aprīkojumu izvēlēties. Hidromanipulators ir sarežģīta tehnika, tādēļ glābšanas darbos iesaistām vietējos zemniekus. Arī glābšanas aprīkojums ķīmisko avāriju gadījumos ir dārgs, tādēļ tas nav visās daļās. Latgalē glābšanas dienests ķīmisko avāriju gadījumos atrodas Rēzeknē, jo Rēzekne atrodas Latgales brigādes teritorijas vidū. Domāju, ka ugunsdzēsības un glābšanas dienests nav galīgi nabags, strādāt var, bet vienmēr kāds būs neapmierināts ar darbu un atalgojumu."

Der zināt!

Izdots Latgales ceļvedis

Latgale sirsnīgi aicina iepazīt aktuālos reģiona tūrisma piedāvājumus jaunajā tūrisma ceļvedī "Latgale Vieno!"

Jaunajā ceļvedī pieejama informācija par kultūras tūrisma iespējām, aktīvo atpūtu, Latgales dabas bagātībām, amatniecības tradīcijām, Latgales kulinārā tūrisma brīnumiem, iekļauta arī informācija par reģiona jaunākajiem tūrisma objektiem, kas nesēn sākuši uzņemt apmeklētājus, bet jau ir paspējuši iemantot atpazīstamību gan Latvijā, gan ārpus valsts robežām. "Tūrisma nozare Latgales reģionā konstanti attīstās," atzīmē Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājs Gunārs Upenieks, "mums ir ko parādīt un ir arī ar ko lepoties, taču ne uz mirkli nedrīkst apstāties, jāstrādā gan uz vietas, uzlabojot tūrisma infrastruktūru reģionā, gan jāturpina veiksmīgi iesāktais darbs pie reģiona popularizēšanas Latvijā un ārpus valsts robežām!"

Ceļvedis būs interesants ne tikai ceļotājiem, kuri vēlas iegūt informāciju par Latgales reģionu, tā būs arī interesanta lasāmviela arī tiem, kuri Latgali jau pazīst – ceļvedī ir iekļauti dažādi interesanti fakti par Latgales reģionu, krāšņi un detalizēti tūrisma objektu apraksti, kā arī amatnieku stāstījumi. Cilvēks visu mūžu tiecas pēc nezināmā, ieraudzīt, apskatīti, iegūt un brīnīties. Mēs sapņojam par mākoņos ieslēptām kalnu virsotnēm, par palmām noaugušām pludmalēm, miljonu pilsētām, debesskrāpjiem un mirdzošiem izklaides parkiem. Bet kaut kur sirds stūriti mīt klusa vēlēšanās būt neskartā dabā, basām kājām iebrist dzidrā ezera ūdenī, pilnām mutēm ēst ogas mežā, pasēdēt klusā koka dievnamā, nesteidzīgi vērot, kā podnieks mīca mālus – visas šīs un vēl daudz citas iespējas piedāvā Latgales reģiona tūrisma un dabas objekti, un ar to visu iepazīstina arī jaunais ceļvedis "Latgale Vieno!".

Ceļvedis ir izdots 5 valodās – latviešu, krievu, angļu, vācu un igauņu, un tas tiks izplatīts ar Latgales reģiona un Pleskavas apgabala (Krievija) tūrisma informācijas centru starpniecību, būs pieejams tūrisma aģentūrās, kā arī tiks piedāvāts starptautisko tūrisma gadatirgu apmeklētājiem.

Informē CSDD

Pieejama plaša informācija par transportlīdzekļiem

Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) mobilās aplikācijas lietotājiem pieejams jauns pakalpojums - iespēja iegūt plašu informāciju par jebkuru Latvijā reģistrēto transportlīdzekli. Jaunais pakalpojums izstrādāts, pilnveidojot klientu atzinību ieguvušo CSDD aplikāciju.

Šī ir iespēja, piemēram, pirms automobiļa iegādes pārliecināties par tā izcelsmi, par visiem tehniskās apskates datiem utt. Tādējādi cilvēki informāciju no CSDD Transportlīdzekļu un to vadītāju reģistra saņem ātri, ērti un nepastarpināti. Savukārt iegūtie dati automātiski tiek saglabāti aplikācijas sadaļā "Apmaksātās izziņas" un ir pieejami jebkurā laikā. Šis pakalpojums ir ērtāks un ar plašākām iespējām, salīdzinot ar jau darbojošos maksas tālruni un izziņām.

Informē Valsts Robežsardze

Izmaiņas trešo valstu valsts piederīgo ieceļošanas nosacījumos Šengenas valstīs

Valsts robežsardze informē, ka stājas spēkā izmaiņas Šengenas Robežu kodeksā, kas skar trešo valstu valsts piederīgo ieceļošanas nosacījumus Šengenas līguma valstu teritorijā.

Šī gada 26.jūnijā stājusies spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 610/2013, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr. 562/2006, ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss), Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, Padomes Regulu (EK) Nr. 1683/95 un Regulu (EK) Nr. 539/2001, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 767/2008 un Regulu (EK) Nr. 810/2009.

Daļa izmaiņu normatīvajos dokumentos stājas spēkā šī gada 19.jūlijā, būtiskākās izmaiņas ir šādas – tiek

noteikts, ka persona var ieceļot ar derīgu ceļošanas dokumentu, kas dod tiesības tā turētājam šķērsot robežu un kas ir izdots pēdējo desmit gadu laikā, un ir derīgs vēl vismaz trīs mēnešus pēc datuma, kurā paredzēts ieceļot no dalībvalstu teritorijas.

Nosacījums par 10 gadiem attiecībā uz personām, kam ir vajadzīga vīza, darbojas jau kopš 2010.gada, taču tagad tas ir attiecināts arī uz pārējiem ieceļotājiem. Mērķis – Šengenas zonas drošība un ieceļošanas nosacījumu harmonizācija, lai dažādās valstīs nebūtu dažādi noteikumi.

Savukārt šī gada 18.oktobrī stāsies spēkā izmaiņas personu uzturēšanās ilguma aprēķināšanā - tiks noteikts, ka plānotā īstermiņa uzturēšanās dalībvalstu teritorijā nedrīkst pārsniegt 90 dienas 180 dienu laika posmā. Iepriekš bija noteikts, ka uzturēšanās nevar būt ilgāka par 3 mēnešiem 6 mēnešu laikā.

Nepieciešamības gadījumā varat saņemt skaidrojumu, zvanot uz robežsardzes dienakts tālruni 67075616, vai rakstot uz e-pastu: robezsardze@rs.gov.lv.

Informē VID

Izveidota īpaša e-pasta adrese

Valsts ieņēmumu dienests (VID) atgādina, ka ir izveidota īpaša e-pasta adrese un noteikti divi tālrunu numuri (67028895, 67028832) uz kuriem zvanot, iedzīvotāji var saņemt atbildes uz jautājumiem par iedzīvotāju gada ienākumu deklarācijām, kam ir kavēts likumā noteiktais iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksas atmaksas termiņš jeb tā saucamo "attaisnoto izdevumu" atmaksas termiņš.

VID aicina iedzīvotājus visus jautājumus, kas saistīti ar likumā noteiktā iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksas atmaksas termiņa (trīs mēnešu laikā pēc gada ienākumu deklarācijas saņemšanas VID) aizkavēšanas, sūtīt uz e-pasta adresi VID.IIN.atmaksas@vid.gov.lv, obligāti norādot vārdu, uzvārdu, personas kodu un tālruna numuru, lai VID darbinieks varētu operatīvi noskaidrot situāciju un informēt par to jautājuma uzdevēju.

VID atvainojas par sagādātajām neērtībām visiem tiem iedzīvotāju

ienākumu deklarāciju iesniedzējiem, kuriem ir aizkavēta iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksas atmaksas. Lai tomēr nodrošinātu savlaicīgu iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksas atmaksu, tiek piesaistīti papildu VID darbinieki ātrākai iedzīvotāju gada ienākumu deklarāciju izskatīšanai.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksas atmaksas termiņa aizkavēšanās minētajos VID klientu apkalpošanas centros ir saistīta ar lielo papīra formātā iesniegto gada ienākumu deklarāciju skaitu, kuru apstrādei nepieciešams ievērojams laiks un resursi (2013.gada 1.pusgadā 78.5% nodokļu maksātāji iesnieguši iedzīvotāju gada ienākumu deklarācijas dokumenta veidā), un ar deklarācijās norādītās neprecīzās informācijas apjomu, kuras labošanai VID darbinieki sazinās ar konkrēto personu, izskaidrojot pieļauto kļūdu un iespēju to labot.

VID aicina nodokļu maksātājus, iesniedzot deklarācijas un pārskatus VID, izmantot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (VID EDS), jo viena no tās būtiskākajām priekšrocībām ir nodrošināta iesniegto datu precizitāte, pro-

ti, samazināta pārrakstīšanās un aprēķina kļūdu iespēja, jo EDS veic automātisku dokumentu pareizības pārbaudi.

VID atgādina, ka kopš 2013.gada 1.marta VID EDS ir pieejama jauna, vienkāršāka un ērtāka Gada ienākumu deklarācijas forma, kurā tiek "ielasīta" visa VID rīcībā esošā informācija par deklarācijas iesniedzēju. Jaunā Gada ienākumu deklarācijas elektroniskā forma EDS ļauj ievērojami ietaupīt laiku nodokļu maksātājiem, jo deklarācijā automātiski tiek atspoguļoti nodokļu maksātāja gūtie ienākumi, neapliekamie ienākumi, informācija no kredītiestādēm par veiktajām iemaksām pensiju fondos, informācija no apdrošināšanas sabiedrībām par veiktajām iemaksām par dzīvības apdrošināšanas pakalpojumiem, kā arī no iepriekšējiem gadiem pārnestie attaisnotie izdevumi par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem.

Savukārt kopš 2013.gada 9.jūlija visi EDS lietotāji var autentificēties sistēmā, izmantojot vairāku Latvijas kredītiestāžu identifikatorus un paroles, izmantojot www.latvija.lv sniegto tehnisko risinājumu. Vidēji kļūdaini iesniegto deklarāciju skaits sastāda 14% no kopējo iesniegto deklarāciju skaita.

Veiksmes prognoze

8.augusts. Ceturtdiena, kurā jūtīgi orgāni būs kuņģis, liesa, žultspūslis, aknas un zarnu trakts. Tad nu esi tik labs (-a) un nedari pāri ne ar nekvalitatīvu pārtiku, ne alkoholu. Ja nepieciešamas šo orgānu operācijas, tad ar Jūsu ārsta piekrišanu būtu labāk tās atlikt uz 2-3 dienām.

9.augusts. Čaklā piektdiena čakliem cilvēkiem, kad droši uzsāc ko jaunu, darbojies. Vari pirkt arī ko vērtīgu ģimenei. Tikai atceries, kā tanī senajā bērnu spēlītē: "Še Tev dālderis, pērc ko gribi, nepērc baltu, nepērc melnu, nesaki ne jā, ne nē." Šoreiz tas "baltais", ko nedrīkst pirkt, ne pārdot, būs nekustamais īpašums, bet "melnais" – zeme vai mežs. Ceru, ka saprati.

10.augusts. No paša rīta līdz pulksten 16.08 'čika' laiks sapis Tev rokas un kājas, lai Tu nevarētu ne paskriet, ne pastrādāt. Tad nu tādi, nekādi – sapīti, kaut kā jau noklunkurēsim šo sestdienu.

11.augusts. Līdz pulksten 11.18 turies pie sakāmvārda: kas gul, tas negrēko. Pēc tam gan trūksties augšā un, aidā, uz ezeru vai pļavu. Nebaidies, ne Tavu lielo līni, ne resno baraviku neviens cits nebūs nocēlis!

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī www.vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts		Diena	
O 6.08	Skaidrs +17	Mazmākoņains +25	
T 7.08	Mazmākoņains +18	Skaidrs +27	
C 8.08	Skaidrs +20	Skaidrs +29	
Pk 9.08	Skaidrs +21	Apmācies, nelēns lietus, pērkona negaiss +25	

Pērk

SIA "AIBI" pērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas. Labas cenas! Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GAĻA" **iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus.** Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 28761515.

SIA RENEM P iepērk jaunlopus, liellopus, aitas, cūkas. **ELEKTRONISKIE SVARI.** Tālr. 65329997, 26373728, 26393921, 29485520, 29996309

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus, ZIRGUS. Samaksa tūlītēja. Augstas cenas. Tālr. 64546765, 29411033.

"LATMEŽS" pērk visa veida īpašumus, cirsma, var būt ar apgrūtinājumiem (ķīla, mantojums u.t.t.) *Ātra izskatīšana, labas cenas, tūlītēja samaksa. Iespējams avanss.* Tālr. 22028592, 29777641.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20207132.

Pērk brūklenes, aizbrauksim pakal. Tālr. 29100239.

ZĀĢĒ, IZVED. Pērk cirsma (retināšanas), mežus. Tālr. 29100239.

SIA "SENDIJA" pērk lapu, skujkoku taru, baļķus, malku, papīrmalku. Lapu, skujkoku **CIRSMAS. Slēdzot līgumu - piemaksa par apjomu.** Tālr. 29495199.

Pērk: CIRSMAS - skujkoku - Ls 20-25; lapkoku - Ls 10-15 uz celma. Ja nepieciešams, gatavojam jaunu meža projektu, stigojam, dastojam cirsma. **NEKUSTAMO ĪPAŠUMU. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29289975.**

Pērk visu veidu mežus, zemes. Tālr. 29764751.

Pērk traktoros **T-40, MTZ 50/52/82; JUMZ,** kā arī traktoru piekabes. Tālr. 29485804.

Pērk hidrocilindru, gājiens ~ 63 cm. Tālr. 26626611.

Dažādi

6.augustā plkst. 17.00 autoskola "Delta 9V" Balvos, Ezera 3a, uzsāk kursantu uzņemšanu **B kategorijai. Tikai pie mums apmācība ar Golf VI** (tieši kā CSDD eksāmenā). Teorijas maksa - **Ls 24.** Tālr. 29208179.

LOGI, DURVJU JUMTIŅI, IEKŠDURVIS (PIEGĀDE REIZI NEDĒĻĀ) Bērzpils 2a, Balvi. Tālr. 26343039. www.mtdurvis.lv

"Balvi auto" uzņem kursus: B,C kategorijā, 95.k, 26. augustā, www.balviautoskola.lv. Tālr. 28700807.

Čehu keramiskie dūmvadi, pilnībā sakomplektēti, 160, 180, 200 mm diametrs, 30 gadu garantija, bezmaksas piegāde līdz mājām. Tālr. 25868005.

Zāles smalcināšana. Tālr. 28772537.

Zāles smalcināšana. Tālr. 28627216.

Aku urbšana. Tālr. 29142220.

Rok dīķus, grāvjus, ekskavatora pakalpojumi. Tālr. 26491277.

Visām skolās precēm - 10% veikalos TIK-TAK 1 Balvos, Tīžā un Žiguros 05.08.13. - 14.08.13.

Apsveikumi

Sirsnīgi sveicu **Sandru Pitkeviču** jubilejā! Marija

Šie gadi vērtība, kas Tev ir doti,
To vajag novērtēt, jo tas Tavš mūžs.
Un Tavā mūžā skaidrākā no rotām,
Ir sirsnība, kas Tavā sirdī mīt.

(Zviedre)

Sirsnīgi sveicam **Klementīnu Zelču** dižajā 90 gadu jubilejā! Vēlam veselību un prieku turpmākajos gados!
Olga un Lidumu ģimene

Pārdod

Z/s "Kotiņi" pārdod sertificētu ziemas kviešu un tritikāles sēklu. Tālr. 26422231.

Pārdod 3-istabu dzīvokli ar visām ērtībām Viļakā. Tālr. 20229648.

Pārdod māju vai maina pret dzīvokli, vēlams ar malkas apkuri, ar piemaksu, Skolas 57, Balvi. Tālr. 29210491.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Balvos. Tālr. 26111275.

Pārdod garāžu Daugavpils ielā. Tālr. 26353087.

Pārdod mēbeļu komplektu: gulta 140x200 cm, skapis 160x190 cm. Tālr. 22469999.

Pārdod skaldītu malku ar piegādi, 5 steri - Ls 85. Tālr. 29418841.

Pārdod skaldītu malku. Tālr. 25442582.

Lēti pārdod 4 gab. M+S mazlietotas riepas ar diskām R-14 priekš **Audi 80**, piekabes āķi, jaunas rezerves detaļas par puscenu. Tālr. 26587452.

Lēti pārdod **žiguli.** Tālr. 26088511.

Pārdod **W Golf-4**, 1998. g., Ls 500. Tālr. 26421347.

Pārdod **Audi 80**, 1988. g. izlaidums, sīkāk pa tālr. 26404115.

Pārdod velosipēdu. Tālr. 27112994.

Pārdod teles (16 mēn.). Tālr. 26538549.

Pārdod vācu aitu šķirnes kucēnus ar ciltsrakstiem. Tālr. 29441661.

Pārdod sivēnus. Tālr. 26329184.

Pārdod sivēnus. Tālr. 26659565.

Pazaudēts

Pazudis maks ar Artūra Imeņinova dokumentiem. Atradēju zvanīt pa tālr. 28387924.

3. augustā "Dienas centra" apkārtnē pazaudēts melns telefons **Samsung Galaxy ACE** melnā ādas maciņā. Atradēju zvanīt pa tālr. 27834451 vai griezties redakcijā.

Balvu tirgū pazaudēts sieviešu rokas pulkstenis. Atradēju zvanīt pa tālr. 29146164.

Paziņojums

RUGĀJU SVĒTĀ NIKOLAJA PAREIZTICĪGO DRAUDZE lūdz ziedot grīdas renovācijai lūgšanu telpā, ieskaitot naudu kontā S/A Citadele LV 34 PARX0012680660001 vai, ziedojot baznīcā.

Ar cieņu, Ludmila

Piedāvā darbu

Vajadzīga palīdzība slimnieka aprūpē. Tālr. 28314733.

Piedāvā darbu mežstrādniekam. Tālr. 25671314.

Veidosim kalendāru kopā!

Ik gadu "Vaduguns" kolektīvs cenšas sarūpēt patīkamus pārsteigumus mūsu lasītājiem. Izņēmums nebūs arī 2014.gads!

Aicinām fotogrāfus kopā ar mums veidot nākamā gada krāsaino sienas kalendāru.

Ikvienu aicinām elektroniski iesūtīt 12 kvalitatīvas fotogrāfijas, un, iespējams, tieši jūsu foto rotās 2014.gada "Vaduguns" kalendāra lappuses. Sižets - pēc izvēles, tiesa, fotogrāfijām jāatbilst gadalaikiem.

Fotouzņēmumu autori, kuru foto izvēlēsimies 2014.gada kalendāram, saņems pārsteiguma balvas!

Fotogrāfijas gaidīsim līdz 8.septembrim.

E-pasts: vaduguns@apollo.lv, edgarsgabranovs@inbox.lv

BALVI OPEN STREET 2013
10. AUGUSTS

MINI PITCH FUTBOLS 4 pret 4
STRĪTBOLS 3 pret 3

REĢISTRĒŠANĀS: 20:00 - 20:40
STARTS: 21:00

MUZIKĀLAIS FONŠ: DJ RII

ORGANIZĒ:
BALVU SPORTA CENTRS

ĢENERĀLSPONSORS:
AMATI
APKURES SISTĒMAS
www.amati.lv

DALĪBA NO 16 GADIEM

Līdzjūtības

Un, kad pāri pār visu zemi smagi dzird birstam, Paliek saite, kas nāves cirsta, bet nepārcirsta: Ieraksti tajās lapās, ko mūžības vēji nu šķirsta, Paliek cilvēka mūžs, kam piedzimstam, dzivojam, mirstam. Svelmainās vasaras vidū, kad pieklususi mūsu kolēģes **Ingrīdas Zinkovskas MĀMULĪTES** sirds, izsakām visdziļāko līdzjūtību **viņai un tuviniekiem.** "Vaduguns" kolektīvs

Tā gaisma, ko izstaro svece, Tas gaišums, kas liesmiņā plīvo, Tas izplēn un pazūd, un gaist. Bet gaisma, kas cilvēkā dzīvo, Un siltums, ko izstaro sirds, Tas nezūd - tas paliek un mirdz. Kad pa baltu mūžības ceļu aiziet mūsu pirmā skolotāja **HELĒNA ZELČA**, izsakām patiesu līdzjūtību **piederīgajiem.** Dāvis, Mārtiņš L., Mārtiņš M., Gatis, Rigonda, Ēriks

Nav mūžības, ir tikai nebūtība. Par visu stiprāka ir aizmirstība. Ai, zaļā Zeme, baltā Saule, Kam mūsu dzīvei maz tik laika lemts. (P. Keišs)
Izsakām patiesu līdzjūtību **Leonardam un visiem tuviniekiem**, sakarā ar **HELĒNAS ZELČAS** negaidīto nāvi. Māsas Vilhelmine, Anna, Toņa

Pāri sirmām kapu priedēm Pāršalc Tavas dzīves stāsts. Pāri darbam, sāpēm, ilgām Baltu, vieglu smilšu klāsts. Izsakām patiesu līdzjūtību **Ērikam Purviņam ar ģimeni**, pavadot **TĒVU, VĪRATĒVU, VECTĒVU** aizsaulē. Romāni un Pužuļi

Priedes sērās šalko klusi, Bērzi zaļās galvas liec. Kādēļ, sirds, tu aprimusi? Vēl tik maz zem saules iets. Dziļāko līdzjūtību izsakām mūsu kaimiņiem **Lūcijai un Nikolajam Osipoviem**, dēlu **PĒTERI** zaudējot. Eleonora un Oļģerts Sprukuļi un Šaicānu ģimene Meirovā

Lai mātes mīlestība visos ceļos vada,
Lai mātes miers tev spēku dod. Lai labā, apklususi sirds vēl ilgi, Teic padomus un ceļamaizi dod. Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība ir atbalsts **Ingrīdai Zinkovskai un viņas ģimenei, MĀTI** mūžības ceļā pavadot. Rakstiņu ģimenes Tilžā

Kopīgās bērnības takās Mīļu atmiņu daudz, Nebūs šais baltajos ceļos Mums vairs satikties ļauts. Ir jāturas, ir jāzatur. Mūsu klusi mierinājuma vārdi **Vitālijai Loginai**, kad ardievas uz mūžu jāsaka brālim **VOLDEMĀRAM.** Kupravas pagasta etnogrāfiskais ansamblis

Es redzēju karstu vasaru un cīruļus pavasarī, Man pietrūka spēka rudenim, Es aizeju, mani mīļie, par mani neraudiet, Cik nolikts - noiets, un ziedi rudenī bez manis šogad kvēlos.

Mūsu patiesa līdzjūtība **Valentinai, meitām un mazbērniem**, vīru, tēvu un vectētiņu **LAIMONI KRĒMERU** traģiski zaudējot. Viļakas PII bijušās kolēģes un darba biedrenes

Tuvs cilvēks neaiziet- Viņš tikai pārstāj līdzās būt. Viņš paliek dziļi, dziļi sirdī Par avotu, kur mūžam spēku smelt. (S.Kaldupe)
Patiesa līdzjūtība **Andrim Zelčam un viņa ģimenei**, pavadot **MĀMIŅU un VECMĀMIŅU** mūžībā. Jana, Pēteris

Laiks apstājas ar skarbu piesitienu, Nav rītdienas, ir tikai vēju balss... Un kādai mīļai, labai sirdij Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals... (N.Dzirkale)
Mūsu patiesa līdzjūtība **Diānai, Andrim un tuviniekiem**, pavadot māmiņu **HELĒNU ZELČU** mūžības dārzā. Skolas biedrenes: Natālija, Valentīna, Leontīna, Anele L., Anele I.

Dusi saldi, māmuliņa, Mūža gaitas beigušās. Lai nu viegli Zemesmāte Pārsedz smilšu paladziņu. Izsakām līdzjūtību **Astrīdai Zelčai un tuviniekiem, VĪRAMĀTI** mūžībā pavadot. Medņevas PII "Pasaciņa" kolektīvs

Kad vakaram Tavam neaust vairs rīts, Kad mūžības gājieni Tev iezvanīts, Tad dvēsele brīva mūžībā iet, Kur saule nekad vairs nenoriet. Dzīli sērojot, izsakām līdzjūtību **HELĒNAS ZELČAS tuviniekiem**, no mūsu pirmās skolotājas uz mūžu atvadoties. Vidūču pamatskolas 2013. gada izlaiduma klase

Raudādama saule tek, Slapju vaigu slaucidama, Man' māmiņa dusēt iet Baltā smilšu kalniņā. Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Dzintaram Augustānam, MĀTI** kapu kalniņā guldot. Pansionāta "Balvi" kolektīvs

Tev neziedēs vairs vizbulītes pirmās, Ne meža rozēs savus ziedus vērs. Pār tevi mūžam šalkos egles sirmās, Un kapu bērzi zelta lapas bērs. Skumju un atvadu brīdī mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Indrai Augustānei ar ģimeni**, pavadot **VĪRAMĀTI** mūžības ceļā. "Nāc un ēd" kolektīvs

Saulīt, mana māmuliņa, Abas vienu baltumiņu. Paskatos saulītē, Redzu savu māmuli. Skumju un atvadu brīdī mūsu patiesa līdzjūtība **Brigītai Birkovai**, mīļo **MĀMIŅU** mūžībā pavadot. Bērziņš vidusskolas 6. un 7. klases skolēni, vecāki un audzinātāja

Man rokas mierā saliek, Un mīļās sejas tumst. Te viss, kas darīts, paliek, Es nešķiros no jums. Izsakām līdzjūtību **Leonardam Zelčam ar ģimeni**, pavadot sievu **HELĒNU ZELČU** mūžības ceļā. Bijušās Balvu veterinārās pārvaldes kolēģes Aina, Maija, Sandra

 Pārliecinies, **vai abonēji Vaduguni** **augustam un turpmākajiem mēnešiem?!** **Redakcijā var abonēt no plkst. 8.00 līdz 17.00**

<p> Indekss 3004 Vaduguns IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS SIA "BALVU VADUGUNS" Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV 43203002982</p>	<p>REDAKCIJAS ADRESE TEĀTRA IELĀ 8 BALVOS, LV-4501 NORĒĶINU KONTS A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5, kods UNLALV2X <small>Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.</small></p>	<p>REKLĀMA, SLUDINĀJUMI I.Lauskiniece T. 64507018 26161959 FAKSS - 64522257</p>	<p>REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T.64522534, 29360850 ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126 Z.LOGINA, I.ZINKOVSKA - T.64520962 M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260 A.LOČMELIS -T.64520961 KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126 GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019 ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730 Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961</p>	<p>e-pasts: vaduguns@apollo.lv mājas lapa: www.vaduguns.lv Datorsalikums- SIA "Balvu Vaduguns", O.GABRANOVŠ Iespiests SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28 TIRĀŽA - 4095</p>
--	--	--	---	---